І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

РІК LXXXI. Ч. 57. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК ВІВТОРОК, 26-го БЕРЕЗНЯ 1974 ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK TUESDAY, MARCH 26, 1974 No. 57. VOL. LXXXI.

Б. КРАВЦІВ, Я. ПЕЛЕНСЬКИЙ І НАТАЛІЯ ПИЛИПЮК ОДЕРЖАЛИ ГАРВАРДСЬКІ СТИПЕНДІЇ

Кембридж. (УНІГУ). — Дня 12 березня 1974 р. відбулося тут засідання комісії для розгляду прохань відносно стипендій Українського Наукового Інституту Гарвардського Університету (УНІГУ), у вислідi якого стипендії в сумі по $10.000 признано ред. Богданові Кравцеву і проф. Ярославові Пеленському, а стипендію в сумі $5.000 докторантці Наталії Пилипюк.

Ред. Б. Кравців

В склад комісії входили професори — Віктор Вайнтравб, Омелян Пріцак, Ігор Шевченко і д-р Орест Субтельний. Комісія ствердила, що повідомлення про стипендії УНІГУ були розіслані до української преси, як також до слов'янських департаментів університетів в ЗСА. Крім того, вичерпна інформація про згадані стипендії була подана в „Гарвард Юкреніен Стадіс Нюзлетерц"-і ч. У-2, листопад-грудень 1973 р.

Було визначено такі групи стипендій:

1. Дві — по 10 тисяч долярів, призначені для науковців, які вже мають закінчені університетські студії.

II. Дві — по 5 тисяч долярів для заавансованих студентів і докторантів.

Відносно першої групи стипендій визначено такі критерії для їхнього приділення:

а) першенство мають аплікаnти з-поза Гарвардського університету,

б) одна стипендія повинна бути призначена історикові; друга — літературознавцеві або мовознавцеві,

в) один із тих, що одержить стипендію, повинен бути з рядів вчених старшої ґенерації; другий — з молодшої, вихований вже в американських університетах,

г) у призначенні стипендій мають першенство ті вче-

(Закінчення на стор. 6-ій)

В. Запаранюк переобраний на голову Окружного Комітету УНС Ютика-Сиракюзи

Сиракюзи. — В неділю, 17 березня ц. р. тут у приміщеннях Українського Народного Дому відбулися річні загальні збори Ютицько-Сиракюзької Округи Відділів Українського Народного Союзу, на яких переобрано Володимира Запаранюка, головного радного УНС на голову Округи.

Володимир Запаранюк

Збори відкрив Олександер Шмокалюк, предсідник 39 Відділу в Сиракюзах, привітавши присутніх, в першу чергу о. Богдана Смика, головного касира Уляну Дячук та обласного організатора Василя Оріховського. Започаткував наради молитвою о. Богдан Смик, парох Ютики та відомий церковний, громадсько - суспільний та пластовий і союзовий діяч.

З огляду на дуже погану погоду, бо падав сильний сніг, на зборах були заступлені тільки 6 Відділів. Нарадами провадила Президія у складі: о. Богдан Смик — предсідник, Ярослав Сенишин та Карло Кобіто — секретарі.

По відчитанні протоколу з попередніх зборів секретарем Округи, Ярославом Сенишином, звітували голова Володимир Запаранюк, секретар Ярослав Сенишин, касир Микола Велич, а за Контрольну комісію, Іван Пиндус і Карло Кобіто.

Володимир Запаранюк познайомив приявних з організаційними здобутками кожного Відділу. Першуном Округи є Карло Кобіто, секретар 121-го Відділу, який приєднав 92 члени. Завдяки його великим успіхам, Округа виконала на 75% органі-

(Закінчення на стор. 7-ій)

У 80-РІЧЧЯ УНСОЮЗУ

ЮВІЛЕЙНО-КОНВЕНЦІЙНА ЧЛЕНСЬКА КАМПАНІЯ УНС

МЕТА ЧЛЕНСЬКОЇ КАМПАНІЇ	3,000
ДОСІ ПРИЄДНАНО НОВИХ ЧЛЕНІВ	888
ДЛЯ ОСЯГНЕННЯ МЕТИ ЩЕ ПОТРІБНО	2,112

Впродовж минулого тижня одержала Головна Канцелярія 128 аплікацій нових членів. Серед них по дві і більше аплікацій надіслали наступні організатори, конвенційні делегати і секретарі Відділів:

Лев Вовк (В. 444) — 11 аплікацій нових членів, Данило Пищ (В. 458) — 8, Олександра Дольницька (В. 434) — 6, Іван Бурній (В. 64) — 5, Володимир Рефт (В. 120) — 5, Григорій Корбяк (В. 146) — 5, Григорій Гавришків (В. 283) — 5, Роман Татарський (В. 94) — 4, Михайло Кігічак (В. 240) — 4, Йосип Чабан (В. 242) — 4, Андрій Данильчук (В. 293) — 4, Дан Марцинюк (В. 502) — 4, Іван Пиндус (В. 39) — 3, Карло Кобіто (В. 121) — 3, Іван Гуцайлюк (В. 147) — 3, Василь Миговач (В. 238) — 3, мґр Осип Стецура (В. 287) — 3, Іван Данилюк (В. 93) — 2, д-р Олександер Саноцький (В. 158) — 2, Володимир Варшона (В. 226) — 2, Василь Гуссар (В. 289) — 2, Петро Федик (В. 292) — 2, Василь Лещук (В. 303) — 2, Роман Припхан (В. 399) — 2, Михайло Малинівський (В. 437) — 2, Марія Сцібайло (В. 452) — 2, Павло Сахаревич (В. 460) — 2, Володимир Запаранюк (В. 484) — 2, та 26 секретарів, конвенційних делегатів і організаторів по одній аплікації.

РАЗОМ ДОСІ В БЕРЕЗНІ ПРИДБАНО 277 НОВИХ ЧЛЕНІВ.

ПОНАД ДВІ ТИСЯЧІ ОСІБ ОВАЦІЙНО ВІТАЛИ АНСАМБЛІ „ГОМІН" І „ОРЛИК" ТА СОЛІСТА В. ЛУЦЕВА З АНГЛІЇ ПІД ЧАС ВИСТУПУ В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — „Такого ще не було!" — було найчастіше повторювано характеристикою виступів чоловічого хору „Гомін" та танцювального ансамблю „Орлик" при Союзі Українців Британії і соліста - бандуриста Володимира Луцева, також організатора і управителя теперішнього концертового турне цих ансамблів в ЗСА і Канаді, що відбувся тут у вщерть переповненій залі Фешен Інституту минулої неділі, 24-го березня, в пополудневих годинах. Це: „Такого ще не було!" — відноситься як до виступів ансамблів, так і до публіки, яка вже тижні наперед викупила всі білети вступу на концерт, а десятки і мабуть сотні прийшли без білетів в надії що таки пощастить здобути бодай стояче місце. Крім місцевих і сусідних громадян, приїхали п'ятьма автобусами зацікавлені концертом з Олбані, Коннектикат, Скрентону та інших місцевостей.

Володимир Луців

Загальна характеристика концерту подана в надрукованому в цьому числі репортажі мґра Олександра Луцького з концерту у Філядельфії, який там відбувся попереднього дня, в суботу, 23-го березня. В Ню Йорку, як і у Філядельфії на програму концерту, крім маршового виходу під звуки пісні „Рано - вранці новобранці" до слів Т. Шевченка, музика К. Стеценка, склались напереміну чотири виступи хору „Гомін" під диригентурою Ярослава Бабуняка, три виступи танцювального ансамблю „Орлик" під керівництвом Марії Бабич і Дмитра Парадюка та два сольові виступи, з бандурою і без неї, соліста Володимира Луцева. Хорові і солістові акомпаніював звеличник української пісні, в цивільному житті сержант дедектив Скотланд Ярду Віллям Джонс.

У цих своїх виступах хор „Гомін" виконав: Бортнянського „Прийдіте воспоїм, людіє" із заспівами І. Туєшина, Л. Мазура, Я. Сиваника, В. Сверлюка і Я. Бабуняка молодшого; народну пісню в обрібці М. Ф. Колесси „Ой під гаєм зелененьким" із сольом В. Луцева, Грінченка - Стеценка „Бурлака", Д. Котка і Я. Гордія „Ставок заснув", Ніщинського „Закувала та сива зозуля" із сольом І. Туєшина, народну пісню в обробці Б. Крижанівського „Про Олексу Довбуша", народну пісню в обробці Є. Козака „Гей браття опришки", народну пісню в обробці А. Гнатишина „Коломийка" із заспівами І. Лучка та В. Сверлюка, і в останньому виступі в'язанку народних пісень „Сонце низенько", Дрогомирецького - Степаненка „Чарівниця" із сольом В. Луцева та народну пісню в обробці Є. Козака „Човник хитається" (при чому й самі хористи хиталися). Одну пісню виконав хор на честь місцевого репрезентативного хору „Думка".

Бандурист-соліст Володимир Луців виконав: „Думу на смерть козака бандуриста" в супроводі бандури та при фортепіяновому акомпаньяменті Гуменюка-Козака „Повернись до мене" і народну пісня в обробці Ф. Надененка „Чорнії брови".

Ансамбль „Орлик" виконав: „Хоровід", „Віночки", „Аркан", „Коломийку" та, на закінчення „Гопак".

Концерт закінчено співом українського національного гимну.

Перед закінченням концерту ансамблям і солістові вручено великі букети квітів а д-р Ігор Соневицький привітав гостинні ансамблі і соліста та подякував їм за виступ і плекання української пісні і танку в імені місцевих хорів „Думка", „Жайворонки", ім. Митрополита Шептицького, церкви св. Юра і катедри св. Володимира Великого та танцювального ансамблю СУМА „Верхівинці". Представники цих хорів і ансамблю були доді на сцені. Раніше в імені гостинних ансамблів маестро Володимир Луців склав подяку УККА, місцевому Комітетові Об'єднаних Організацій Головній Управі СУМА, голові Народного Дому та всім, хто допомагав влаштувати цей виступ і зокрема найбільшому трудівникові при цьому влаштуванні Степанові Чумі. Взаємні привітання продовжувалися опісля під час влаштованої УККА зустрічі-прийнятті в Народному Домі.

Фахову мистецьку оцінку цього концерту дасть у своїй рецензії д-р Ігор Соневицький і вона буде надрукована в одному з черговий видань „Свободи").

Надзвичайний успіх концерту мистецьких ансамблів з Англії у Філядельфії

Філядельфія (О. Л-ий). — Понад 1,700 осіб виповнило вщерть залю „Сентрал Гай Скул" у Філядельфії в суботу, 23-го березня 1974 р., а багато й стояло, щоб лише почути і побачити перший у Філядельфії гостинний виступ українських мистецьких ансамблів СУБ з Великої Британії — чоловічого хору „Гомін" і народного балету „Орлик" та соліста-бандуриста, тенора Володимира Луцева.

Після дуже успішних концертів у своєму турне спершу в Канаді, а потім у Бофало, Рочестері і Сиракюзах на терені ЗСА, прилетіли ці ансамблі до Філядельфії в суботу, 23 березня по полудні, де їх на летовищі привітали — глова філядельфійського Відділу УККА д-р Іван Скальчук, голова Громадського Комітету для влаштування концерту у Філядельфії Степан Мазурок, який, як представник Станиці Братства кол. вояків 1-ої Української Дивізії УНА, очолював цей Комітет, голова чоловічого хору „Прометей" Маріян Капій, голова інформаційно-пресової комісії Комітету мґр Олександер Луцький, голова Станиці Дивізійників інж. Іван Скіра та керівник танцювального ансамблю при Осередку СУМА Микола Бойчук із двома членами ансамблю Галею й Іркою Бойчук.

Залишаючи фахову рецензію та критичну оцінку концерту фахівцям у цій справі хочу у цій вістці тільки предати деякі факти та вияв вражень і реакції слухачів на концерті у Філядельфії. Концерт пройшов із повним — як кажуть моральним і матеріяльним успіхом. Почався точно в назначеній годині, 7:15 вечора, що й зразу підкреслило дивізійно - вояцьку точність ансамблів, коли хористи „Гомону" вмешерували на сцену в народних строях збірною лавою з піснею „Розпрягайте хлопці коні" в обробці диригента хору, колишнього дивізійника Ярослава Бабуняка, то їхню появу привітала буря грімких оплесків. І, хай хто, як хоче, оцінює по фаховому поодинокі точки програми хору, — і хай, хто й скаже, як захоче, що „Гомін" це не „дивізійний" хор, бо тільки

(Продовження на стор. 6-ій)

КІССІНДЖЕР ПРИЇХАВ ДО МОСКВИ, ОЦІНЮЄ НАДІЙНО РОЗМОВИ З БРЕЖНЄВИМ

Москва. — Минулої неділі, 24-го березня, прибув тут літаком державний секретар ЗСА Генрі Кіссінджер на триденні розмови із совєтським партійним верховодом Леонідом Брежнєвим і вже на летовищі заявив кореспондентам, що він оптимістично оцінює вислід цих розмов, хоча признає деяке „охолодження" совєтсько-американських відносин в теперішній політиці відпруження, до чого причинилися ситуація на Близькому Сході та труднощі, що їх зустрічає в Конгресі ЗСА пропозиція Уряду на признання Совєтському Союзові статусу упривілейованої держави в торговельних взаєминах. Разом з Кіссінджером прибув до Москви також совєтський амбасадор до Вашингтону Анатолій Добринін, який в дорозі інформував Кіссінджера про совєтське становище щодо останніх американських пропозицій відносно обмеження стратегічної зброї на нарадах у цій справі, що тепер відбуваються в Женеві. Справа цих нарад та американських пропозицій має бути одною з головних тем на теперішніх розмовах в Москві. Кіссінджер заявив кореспондентам на летовищі в Москві, що він, не зважаючи на ряд суперечностей, очікує з розмов „конкретного успіху в ряді важливих справ". При цьому він наперед, мабуть для заспокоєння совєтських партнерів, заявив, що Америка своєю дипломатією на Близькому Сході в жадному разі не бажає здобути собі більші впливи в арабських країнах коштом Совєтського Союзу. Він сподівається, що розмови в Москві „підкреслять наше спільне зацікавлення та наші спільні зобов'язання причинитись до миру в кожній частині світу" та що З'єднані Стейти Америки підходять до теперішніх розмов в Москві „з наставленням, що жадна з наших країн не буде намагатись використовувати для себе положення в будь-якій частині світу".

Зустріч у Бонні

Під час своєї подорожі до Москви, державний секретар Кіссінджер в неділю, 24-го березня, зупинився в Бонні, столиці Західньої Німеччини, та відбув тригодинну розмову з канцлером Віллі Брандтом та західньонімецькими лідерами, вітаючи їхню ініціятиву для зміни процедури в поступуванні країн Спільного Европейського Ринку в тому напрямі, щоб ці країни в усіх своїх господарських та політичних рішеннях, які заторкують американські інтереси, раніше консультувалися з Урядом ЗСА.

Місцеві громади повинні мати більшу контролю над шкільництвом

Вашингтон. — Президент Ніксон у суботу, 23-го березня, заявив, що місцеві громади та стейти повинні мати більшу контролю над шкільництвом і більше голосу в рішеннях, які заторкають фінансування шкільництва різного рівня. У 12-хвилинній промові, переданій через радіо, Президент закликав публіку та законодавців підтримати законопроєкт, який тепер є в Палаті Репрезентантів, та який властне пропонує надати місцевим громадам більше голосу в справах шкільництва, а також пропонує консолідацію близько 50 окремих федеральних програм допомоги шкільництву. Він закликав законодавців відкинути законопроєкт, запропонований Сенатом, який, на думку Президента комплікує справу цієї федеральної допомоги. Крім того, президент Ніксон знову заявився проти примусового перевоження шкільних дітей, метою якого мало б бути встановлення расового балянсу. Він закликав до схвалення законів, які ліквідували б таке перевожування. Президент також обговорював запропоновану програму фінансової допомоги для студентів коледжів та університетів, згідно з якою кожен кваліфікований студент міг би позичити до 1,400 долярів річно.

КОНЦЕРТ В ПОШАНУ ВАСИЛЯ СИМОНЕНКА

Асторія. — Керівництво Школи Українознавства при парафії Чесного Хреста в Асторії повідомляє, що в неділю 31-го березня ц.р. о годині 4-ій по полудні в залі парафіяльного дому при 37-09 31-ша евеня в Асторії відбудеться концерт в пошану поета-патріота Василя Симоненка. В концерті беруть участь учні Школи Українознавства усіх кляс.

Сенат проголосував Конґресові більші повновласті щодо бюджету

Вашингтон. — У п'ятницю, 22-го березня, Сенат проголосував законопроєкт, який надав би Конґресові більші повновласті відносно державного бюджету. Подібний законопроєкт вже раніше був схвалений Палатою Репрезентантів, а тепер обидві версії підуть до спільної комісії обох Палат для полагодження розбіжностей. У Сенаті 80 сенаторів голосували за цим проєктом, а ніхто не був проти нього. Згідно з пропозиціями сенатського законопроєкту, кожного року Конґрес виготовляв би свою версію державного бюджету, а не тільки схвалював, чи відкидав пропозиції Білого Дому. Законопроєкт також пропонує обмежити право президента ЗСА „заморожувати" фонди, схвалені Конґресом. В минулому часто траплялося, що Конґрес схвалив суму грошей на дану ціль, але Президент мав право цієї суми не видати, що доводило до конфронтацій між Білим Домом і законодавцями. Сенатори вважають, що проголосований ними законопроєкт приверне Конґресові контролю над бюджетовими справами країни.

НТШ В АМЕРИЦІ ВІДБУЛО ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ, ПРОФ. ОСИП АНДРУШКІВ ОБРАНИЙ НА ГОЛОВУ

Ню Йорк. — Минулої суботи, 23-го березня, тут в приміщеннях Українського Інституту Америки відбулися звичайні загальні збори Наукового Товариства ім. Шевченка в ЗСА в результаті яких обрано нову, знову поширену Управу Т-ва з проф. д-ром Осипим Андрушковим як головою у проводі. Теперішній голова, проф. д-р Матвій Стахів, уже раніше відмовився від кандидатури на перевибір. Під час зборів, звітування і дебат виявилися деякі суперечності, що заіснували між поодинокими членами Управи в поглядах на різні процедуральні справи, на відношення між крайовими НТШ та їх Головною Радою тощо.

Проф. д-р Осип Андрушків

Відкриття, вибір Президії і Комісій

Призначені на год. 10-ту перед полуднем збори відкрив з передбаченим статутом одногодинним запізненням з уваги на потрібне кворум голова Т-ва проф. д-р Матвій Стахів, вітаючи приявних, стверджуючи статутову правосильність зборів та згадавши померлих від попередніх зборів членів Т-ва дійсних (Проф. д-р Витанович, проф. д-р Ковалів, проф. Міяковський, проф. Розгін, інж. Шехович та проф. Ісаїв) і звичайних (сл. п. о. Кравчук, Криштальський, Осип Левицький, Паньківський, Петриченко, Лепкий, Погорецький, Славута, Ставничий і Никифорак), як і згадавши тих живих в Україні, які „терплять за свободу української науки, культури і нації". Усіх вшановано вставанням з місць та мовчанкою. Коротку молитву, прохаючи Божого благословлення для нарад, провів о. проф. д-р Мелетій Войнар. Цим разом відступлено від традиції починати такі збори відчитанням одного з молитовних віршів патрона Т-ва, Тараса Шевченка.

Запропоновану проф. д-ром Миколою Богатюком Президію в складі: проф. д-р Богдан Гнатюк — голова, проф. д-р Роман Максимович і д-р Мирон Зарицький — заступники голови та д-р Анатоль Бедрій і д-р Богдан Корчмарик — секретарі, обрано одноголосно. Комісії обрано в складі:

Мандатна комісія: д-р Несторчук, інж. Кобринський, д-р Верган.

Номінаційна комісія: о. проф. д-р Войнар, проф. д-р Стерчо, проф. д-р Чировський, д-р Богданський, д-р Соколишин, д-р Новосівський і проф. д-р Федоренко, проф. д-р Осінчук і проф. д-р Ленцик.

Резолюційна комісія: ред. Кедрин-Рудницький, проф. д-р Лев, д-р Душник, проф. д-р Богатюк і ред. Драган.

Опісля ще додатково обрано Верифікаційну комісію для перевірки протоколу з попередніх зборів у складі: проф. д-р Савчук, д-р Шпитко, д-р Чировський і д-р Новосівський.

Згідно із звітом Мандатної комісії, в зборах взяло участь усіх 58 членів — дійсних, членів-кореспондентів і вичайних, що мали разом 96 голосів.

Звіти і дебати

Звіти Управи Т-ва та його Ювілейного Комітету були заздалегідь приготовані і надруковані та розіслані членам. На зборах за Управу звітував її голова, проф. д-р Матвій Стахів. Згідно з його звітом, НТШ в ЗСА нараховує тепер усіх 366 членів, між ними вже поважна кількість з молодшого покоління

(Закінчення на стор. 8-ій)

В Чикаго відбувся Вечір випускників Вищих Освітніх Курсів

На фотографії: Студенти, градуанти та викладачі Українських Вищих Освітніх Курсів ім. Петра Могили. Сидять професори: В. Маркусь, Л. Кодельська, М. Семчишин, Дарія Маркусь.

Чикаго (О. П.). — В п'ятницю 8 березня 1974 р. в домівці СУА відбулася градуація студентів Українських Вищих Освітніх Курсів ім Петра Могили. Дворічні українські педагогічні курси закінчили і отримали дипломи: І. Білик, Г. Грушецька, Е. Зеленко, О. Кміцікевич, О. Павлівець, М. Панчук, М. Ріпецька, О. Савин та М. Салдан. Інші студенти дістали посвідки за перший рік навчання. За десять років існування Вищих Освітніх Курсів перейшло через його програму навчання понад 120 учасників. Сьогодні понад двадцять з них учителюють по українських школах Чикаго й околиці.

На вечорі градуації були присутні професори: Л. Кодельська, Марія Маркусь, В. Маркусь та директор курсів проф. М. Семчишин. Проф. Маркусь у своєму слові, яке він назвав „сердитим", відмітив занепад заінтересування наукою серед значної частини молоді. Це відбилося частково і на українській молоді в ЗСА. По українських школах кількість учнів зменшується, а з них лише одиниці серйозно ставляться до науки. При американських університетах там, де

(Закінчення на стор. 7-ій)

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $24.00, на пів року — $12.50, на 3 місяці — $6.50. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Містерія з листом Солженіцина

Опублікований з початком березня цього року видавництвом ІМКА в Парижі під назвою „Письмо вождям Советского Союза" відкритий лист Александра Солженіцина був написаний ще 5 вересня 1973 року, тобто в час, як Солженіцин ще перебував у СССР. Висланий на розгляд теперішніх „вождів" СССР — Брежнєва і ко., цей лист не дочекався, ясна річ, ніякої відповіді. Не поширено тексту цього листа самвидавним способом також і серед дисидентів в СССР.

Зреферований або передрукований у важливіших уривках чи в перекладі на інші мови лист А. Солженіцина викликав у світовій опінії багато коментарів і навіть далекойдучих висновків, мовляв, Солженіцин пропонує не тільки ліквідацію комуністичної системи, як такої, але й розподіл совєтської імперії на її складові етнічні частини. Дехто зробив навіть висновок, що Солженіцин обстоює відділення України від Росії.

Тим часом, із згаданим листом Солженіцина вийшла деяка містерія. Видавництво ІМКА в Парижі опублікувало цього листа у двох версіях і з чималими розбіжностями в тексті. Абстрагуючи від того, що в обох версіях різняться і величиною і змістом передмови самого Солженіцина, в кожній із версій інакше зформульоване його становище до поняття „російський" чи точніше „русский народ" і до евентуального відриву України від Росії. В одній із версій, про хронологічну черговість яких, немає ніяких даних, у вступі йде мова про „більшу користь" для „русского народа", у другій — про „рятунок і добро" для „нашого народа". В першій із них Солженіцин стверджує, що він „переважно затурбований долею саме русского народа, за прислів'ям, де народився, там і пригодився, і навіть глибше через перенесені нами непорівняні страждання". У другій версії Солженіцин заявляє, що він переважно затурбований долею русского й українського народів". У примітці до розділу „Русский северо-восток" — у першій версії листа висловлена вимога, щоб „ми — тобто росіяни — зняли свою опіку із Східньої Европи, з Прибалтики, з Закавказзя, із Середньої Азії і, можливо з частини сьогоднішньої України". У другій версії йде мова уже тільки про „зняття опіки із Східньої Европи". При цьому треба ствердити, що міжнародна преса реферувала Солженіцинового листа за текстом першої версії, тобто із згадками про український народ й Україну.

Не маючи можливости ствердити, яка із цих двох версій є авторитетною і яка відбиває справжні погляди Солженіцина, можна здогадуватися, що внесені у другу версію зміни — з пропущенням згадок про Україну були проведені під тиском еміграційних чи якихось міжнародних, ворожих до української справи кіл. З другого боку, треба також ствердити, що ставлення самого Солженіцина, чи в одному чи другому випадку, до українців й відділення України дуже невиразне: український народ він зараховує до „нашого", свого рідного, тобто русского, справжнього відділення України, як окремої національної держави він не уявляє. З усього його відкритого листа до вождів СССР сприйнятливою для українців може бути тільки його вимога — ліквідації комунізму, як системи.

Треба дбати

Разом із сотками а то й тисячами жидівських і російських та інших еміґрантів з СССР прибуває до різних країн Европи, в першій мірі до Ізраїлю і також до ЗСА, деяка кількість українців, між ними журналістів, науковців чи інших інтелектуалів. Вони не охоплені жадною допомоговою організацією і дуже часто їх зараховують в чамбул до росіян чи до жидів. Не стараються вишукувати їх і втримувати з ними такі чи інші контакти українські допомогові чи суспільно - політичні організації. У висліді, вони губляться і пропадають взагалі для українства, хоч у багатьох випадках вони могли б принести багато користи українській справі, зокрема для ознайомлення Заходу про сучасну дійсність, нівеляційні й русифікаційні тенденції у Совєтському Союзі.

Найосновніше і найширше опікуються новими еміґрантами з СССР жидівські допомогові організації, особливо ж в Ізраїлі і в ЗСА. Це зрозуміло, бож головну масу цих еміґрантів становлять совєтські громадяни жидівської національности. Жидівську іміґрацію до Ізраїлю визначають на яких 35 тисяч осіб. Досить численною являється також кількість совєтських еміґрантів, прибулих до ЗСА. В 1972 році їх було яких 450 осіб, в 1973 кількість збільшилася до 1 450 осіб і — як передбачають — збільшиться в цьому році до яких 4 000 осіб.

Щоб допомогти цим новим іміґрантам, здебільшого інтелектуалістам, влаштуватися у ЗСА, вивчити обставини й мову і пристосуватися до нових умов, відома американська Фундація Форда вирішила асиґнувати 250 000 долярів на протяг 18 місяців з тим, що адмініструватиме цією сумою Американська Рада для іміґрантів - професіоналістів у Ню Йорку.

Було б корисно, щоб складом цієї нової іміґрації і її можливостями зацікавилися відповідні зокрема допомогові українські чинники, тим більше, що всій українській спільноті і в ЗСА й у всьому світі треба добиватися відкриття й поширення спромоги виїзду з СССР також і для бажаючих українців, зокрема ж тих, що у силу наявних у Совєтському Союзі умов не мають можливостей працювати творчо у своїх професійних ділянках. Із створенням таких можливостей відкриються також і пильні потреби, зв'язані із влаштуванням прибуваючих на Захід українців. Треба вже сьогодні дбати про те, щоб вони одержували також всю потрібну їм допомогу, не тільки від української спільноти, але й від загальноамериканських чи міжнародних установ.

М. Сосновський

ОХОРОНА ПРАВ ЛЮДИНИ І ОБ'ЄДНАНІ НАЦІЇ

Чергова річна сесія Комісії Прав Людини Об'єднаних Націй, що почалася 4 лютого в Ню Йорку і закінчилися 8 березня, поновно розкрила глибокі розходження між всякими постановами про пошанування основних прав людини в окремих державах, а дійсністю, яка панує по сьогодні в цілому ряді держав - членів ОН. З другого боку, ця сесія ще раз підтвердила фактичну неспроможність ані самої Комісії Прав Людини, ні Економічної і Соціяльної Ради ОН, в рямках якої ця Комісія діє, ні врешті самих Об'єднаних Націй ефективно забезпечити пошанування основних прав людини. Справа в тому, що міжнародні чинники не мають ніякої реальної екзекутивної сили, з допомогою якої могли б притягнути до відповідальности уряд такої чи іншої держави за порушування постанов Загальної Декляраціі Прав Людини, чи окремих міжнародних конвенцій про права людини. Це треба мати на увазі, розглядаючи ролю ОН та її аґенств на відтинку охорони прав людини, а в першій мірі не надіятися на те, що видвигнення на форумі Генеральної Асамблеї ОН, чи Комісії Прав Людини якогось факту порушення прав людини принесе позитивне полагодження проблеми.

Представник Голляндії в Комісії Прав Людини д-р Т Ван Бовен на засіданні 25 лютого, коли дискутовано питання окремих фактів порушування основних прав людини, у своїй заяві сказав таке:

„... ця Комісія не є ані трибуналом, ні судом, міжнародний правний порядок є далекий від досконалости, зокрема коли йдеться про висування і охорону прав людини... Я свідомий того, що висування і охорона прав людини мають бути здійснювані в першій мірі і передусім в межах державних суспільств. Міжнародна спільність має до виконання доміжну функцію, яка, в залежності від обставин і умовин, зводиться до ділянок порад, стимулювання, посередництва, виправлювань. Об'єднані Нації і їхня Комісія Прав Людини повинні продовжувати діяти в цьому напрямку".

Того роду погляд на ролю ОН і Комісії Прав Людини на відтинку охорони прав людини є загально поширений серед держав-членів ОН і остання сесія Комісії дала на це додаткові докази. Така ситуація, безперечно, заставляє поробити конечні практичні висновки для всіх тих осіб і організацій, які зацікавлені справою охорони прав людини.

Справа здійснення економічних, соціяльних і культурних прав

Проєкт резолюції про форми здійснення економічних, соціяльних і культурних прав людини треба вважати за один з важливіших, які були предметом дискусії Комісії Прав Людини в часі її останньої сесії. Після довшої дискусії, Комісія схвалила резолюцію, стверджуючи, що реальне забезпечення економічних, соціяльних і культурних прав буде мислиме тоді тільки, коли всі країни світу досягнуть однакового рівня на шляху економічного росту та соціяльного розвитку і коли будуть у всіх країнах застосовані заходи щодо справедливого розподілу прибутків та соціяльних послуг.

Згідно із схваленою резолюцією, Економічна і Соціяльна Рада матиме за завдання звертатися до Комітету для плянування розвитку, Комісії Соціяльного Розвитку та Комітету Перегляду та Оцінки з пропозицією приготовити звідомлення про поступ на відтинку забезпечення економічних, соціяльних і культурних прав упродовж найближчих п'ять років. Одночасно, уряди держав - членів ОН та спеціялізовані аґентства матимуть за свій обов'язок передати Ад-гок Комітетові для Періодичних Звідомлень інформації про стан на відтинку економічних, соціяльних і культурних прав у своїх країнах, чи в засягу своєї діяльности.

В дискусії над проблемою економічних, соціяльних і культурних прав, як і в часі цілої сесії Комісії Прав Людини, представники СССР і сателітних держав намагалися використати кожну нагоду для своїх політичних цілей. Дотримуючися генеральної політичної лінії, визначеної Москвою, речники совєтського бльоку постійно наголошували, що справа основних прав людини є справою стосовних держав і що „пошанування для державної суверенности держав є конечною передумовою того, щоб права людини були ефективно бережені"

Все таки, одну велику правду ствердив совєтський представник Васілій Гузенко, коли в часі дискусії 21 лютого сказав, що „держава мусить бути справді заінтересована у здійснюванні економічних, соціяльних і культурних прав. Інакше, леґальні інструменти та інші документи не матимуть якоїсь допоміжної вартости". На прикладі самого СССР докладно бачимо реальність такого підходу, враховуючи зобов'язуючу засаду суверенности держав, якої ніяка міжнародна організація не має права порушити. Якщо ця чи інша держава не заінтересована дійсно у пошануванні основних прав людини у своїх кордонах, дуже мало можна зробити зовнішнім тиском, зокрема, коли в гру входить світова потуга

(Закінчення на стор. 8-ій)

ВАЖЛИВА ПРАЦЯ ПРО СОВЄТСЬКУ ЕКОНОМІКУ

При кінці минулого року появилася у відомім американськім видавництві збірна праця про реґіональний розвиток совєтської економіки. Вона є однією з перших на цю тему в західній науковій літературі. Звертаючи увагу на значення окремих республік і районів, ця книжка являється доповненням і поширенням існуючої літератури в цій ділянці на Заході, яка традиційно трактувала економіку СРСР як гомоґенну і вповні інтеґровану цілість. На увагу українського читача заслуговує вона тим, що її впорядниками є два відомі українські економісти, В. Н. Бандера і З. Л. Мельник, як і тим, що всі поміщені в тій статті посередньо і декілька безпосередньо відносяться до України і, вкінці тим, що між авторами статтей є сімох українців.

Книга складається з тринадцяти тематично пов'язаних праць. У своїм ессеї Всеволод Голубничий аналізує важливість територіяльного аспекту в радянській економіці, дає вичерпний огляд публікацій з цієї ділянки та описує різні етапи совєтської реґіональної політики з особливим наголосом на розвиток Сибіру. І. С. Коропецький презентує теоретичну модель співвідношення між зобов'язанням до вирівнювання міжреґіонального розвитку а приматом максимізації економічного росту всієї економіки в соціялістичній системі. Німецький вчений Ганс-Юрґен Ваґенер теоретично й емірично досліджує питання, чи окремі реґіони СРСР розвиваються в напрямі більшої спеціялізації чи більшої комплексности. Українського читача зацікавить зокрема студія З. Л. Мельника. В ній автор намагається оцінити висоту фондів, які відпливають з України переважно через бюджет до решти Союзу. В деякі повоєнні роки, ці переливи становили около 15 процент національного доходу України. У своїй статті В. Н. Бандера відтворює платіжний баланс України з рештою Союзу і зарубіжними країнами та вказує на величезні позитивні сальда, які собі центральний уряд присвоює як беззворотну данину. Ф. Даґлес Уйтґауз досліджує міжреспубліканські різниці в рості населення, еміґрації та продуктивності праці. Його висновком є, що уряд СРСР підсилює еміґрацію з його европейських країн на азійські терени, де продуктивність праці є нижчою, через що терпить економіка цілої країни. Ґертруд Е. Шредер обраховує різні показники життєвого рівня по окремих республіках, які, як виявляться є значні. Можна довідатися, що в середньому заробітна платня в Україні становить 94 проценти платні цілого Союзу, як також що в житловому просторі на душу населення Україна знаходиться на третьому місці між республіками після Латвії й Естонії і подібне. Олег Зінам аналізує конфлікт совєтських провідників між намаганням до автаркії а, з другої сторони, користями економічної спеціялізації на міжнародному терені, внутрі соціялістичного бльоку, та між економічними районами країни. Він уважає, що тенденція до самовистарчального ровитку оборонно важливих теренів є важливішою над суто економічними міркуваннями.

Дальших п'ять статтей займаються головно проблемою централізації і децентралізації. С. А. Біллон обговорює коливання між цими тенденціями внаслідок різних реформ. Стверджує, що більша децентралізація була б вигідніша для совєтської економіки, з огляду на її ступінь розвитку, але що все таки централізаційні тенденції перемагають. З другого боку, англійський вчений Ф. Е Аєн Гамільтон твердить, що тобто велика централізація є неможлива в Рядянськім Союзі вже хоч би з огляду на наявність пов'язаности як також конфліктів в інтересах керівної верстви. Олександер Вороняк обговорює важливіші організаційної структури і приходить до переконання, що інтереси республік є завжди на підрядному становищі. Всі показники є згідні в тому, що індустрія, яка має всесоюзне значення, залишається домінуючою і тому і союзні органи є все на першому місці. Роберт Дж. Дженсен у своїй статті доводить, що нераціональний стан цін у сульськім господарстві змушує до адміністративно-бюрократичного підходу до розвитку цього сектора, де такий підхід є спеціяльно неуспішний. Март Б. Трофименко розглядає з точки зору правно-конституційного проблеми територіяльности, федералізму та демократичного централізму. Вона також вказує на те, що арбітрарна інтерпретація законів веде до непевности совєтських господарників, що неґативно відбивається на економіці СРСР.

На підставі рецензованої книжки, читач може виробити собі досить точну картину економічної політики Совєтського Союзу відносно своїх республік та районів. Український читач зокрема довідається про кольосальні переливи капіталів через бюджет та торгівлю з України до інших республік. Тому, що поміщені статті є написані на високім науковім рівні і є добре удокументовані, нема найменшого сумніву, що книжка буде мати поважний вплив на формування опінії впливових економістів та знавців соціялістичного світу на Заході. Дальшим кроком у цім, на жаль повільнім, процесі наукової аналізи проблем Совєтського Союзу й об'єктивної інформації про них повинні бути праці про економіку окремих республік.

Це завдання є зокрема важливе для української еміґрації. Вона досі не спромоглася на видання ґрунтовної праці про українську економіку, за винятком Англомовної Енциклопедії Українознавства (том II, 1971), де досить багато місця присвячено цій проблематиці. Зате багато фондів витрачено на видання повені нікого непереконуючої пропаґанди українською та іншими мовами. Також окремі українські економісти не дописали. Дослівно дві-три поважні монографії, які появилися в недавні роки про спеціялізовані проблеми української економіки проґалини не заповнюють. Тому тепер за ними слово. Їх обов'язком є індивідуально чи в збірній праці показати перед світом на високім професійнім рівні колоніяльне становище України у всій його ширині. Українська громада зробить багато, коли буде підтримувати такі видання.

Повна назва рецензованої книги: V. N. Bandera and Z. Melnyk, *The Soviet Economy in Regional Perspective*, New York: Praeger Publishers 1973.

І. С. К.

Мистецтво зблизька

ДВІ ОБРАЗОТВОРЧІ ВИСТАВКИ ОМУА

Посмертна виставка Лева Ґеца

Враження непересічного ваговитого мистецтва залишає на глядачеві відкрита 3 березня ц. р. посмертна виставка олій і рисунків Лева Ґеца, що помер у Кракові в грудні 1971 р. Колишній УСуСус, був відомий між двома світовими війнами ще більш ніж маляр і знаменитий рисівник, як один з головних основників і невсипущий піклувальник Музею Лемківщини у Сяноці. Після різних важких життєвих переходів працював викладачем кляси рисунку у краківській Академії Мистецтв.

Виставка відбулася у малій галерії ОМУА і тривала до 10 березня. Охоплювала вона не якусь селективну добірку його найкращих творів, являлася тільки скромною виставкою 27-ми творів випозичених на виставку кількома нашими місцевими і довколишніми колекціонерами. Проте навіть так довільно і не зовсім пляномірно складена експозиція виявляє самобутнього, повноякісно озброєного технічно і справді значного формату мистця.

Виставку відкрив голова ОМУА скульптор Михайло Черешньовський і коротку доповідь про мистця та його творчість зачитав мистець Святослав Гординський, відчитуючи також м. і. кілька фраґментів із їхнього листування.

Олійні твори Ґеца, показані на виставці, усі — без винятку — є висловом його незаперечної м и с т ецької культури та його особливої індивідуальности. Він — поет провулків і крутих міських сходів, а водночас архітектурних фраґментів та міжгірських панорам, висловлених многотними вальорами багатющих кольорів у рівновазі досконалих композиційних укладів. „Чи це „Сходи у Сяноці", чи „Сянік - передмістя", чи краківський „Вавель", чи „Красвид" або „Церква на Лемківщині" — всі вони, хоч різні кольоритом, його тонами й півтонами, насичують око глядача своєю згармонізованою кольористичною й композиційною повнотою. Прекрасні фіолетними тонами, з сивастими й зеленкавими переходами, оригінальні у своєму вислові „Хмари", а дослівно — незрівняний глибиною вальорів у кольориті поетично барвистою наче б якоюсь конденсацією у лагідно кубістичній синтезі, зв'язко с к о м п онований „Фраґмент Сянока". Ця останньо згадана олія це, безсумнівно, н а й вартісніший твір Ґеца на виставці.

Прецизно виконані, з великим смаком та із справжньою майстерністю його рисунки, зчаста кольоровані крейдками, рисовані чорним або червоним пером, а часом санґвіною, („Троїцька церква у Києві", „Володимирський собор" — прегарний інтер'єр, „Руїни Успенського Собору в Києві"), знов же іноді у великих рисунках з акварельними натяками, або й пастельними тінюваннями, як от у поетичних із символічними акцентами знаменитих рисунках „Побіда" і „Контрасти".

Помимо невеликого числа і все таки доволі випадкового добору — виставка мистецьких праць Льва Ґеца була експозицією під кожним оглядом небуденною й вартісною.

Дебют Ірини Волосянської

Одночасно цього ж самого дня у великій ґалерії ОМУА Об'єднання Мистців відкрило першу виставку талановитої адептки образотворчого мистецтва, абсольвентки Мистецької Школи в Ню Йорку Ірини Волосянської. Ця виставка тривала до 17-го березня ц. р.

Виставка молоденького, 22-літнього мистця, панни Ірини Волосянської — справді дуже мила несподіванка. Три стіни ґалерійної залі — це домена абстрактів. На лагідно бронзовастому або сіравому папері великого формату (іноді також менших форматів на білому папері) сіті й хащі, тіньованих з добою великого смаку, різної довжини й різного розмаху ліній. Кинуті на папір нібн легко й безболісно, але як приглянутись їм, бувши ними майже кругом оточеним, дається відчути насичений драматизм в оцих перевалах і перехрестях ліній, дається відчути динаміка (але як же витончена!) вислову, що проривається, як пролог чогось ще не сказаного, але яке мусить знайти свій повноголосий вияв. Було й декілька олійних абстрактів, але вони переважно не мають вже тієї гармонії, як драматичні прориви її графіки, за винятком трьох: одного у ніжно пастельній тонації, одного — невеличкого

(Закінчення на стор. 7-ій)

Омелян Пріцак

ПЕРЕЩЕПЛЮВАННЯ І ВИРОЩУВАННЯ

3

Треба було шукати нових доріг, спиратися на досвід інших дисциплін, яким теж приходилось починати майже наново.

Вихідною точкою було почуття відповідальности за якість науки, яка забороняла трактувати українознавчі дисципліни, як щось, для чого яка-небудь кваліфікація вистачить. Не можна було прийняти несерйозної тези, що важливим є тільки „патріотичність" ученого, а не його місце в науці, як теж треба було взяти неприємний риск, що некваліфіковані амбіціонери, яких, на жаль, у нас ніколи не бракувало, піднімуть великий „патріотичний" шум, що їх не взято до уваги. Такий підхід був тим більше самозрозумілий, що можна було уперше в історії будувати щось нове, і з сильною базою, яку забезпечує постійність та економічна незалежність. І втратити таку нагоду було б гріхом проти розуму.

III

Кожному читачеві цих рядків відомо, хо плодові культури (рослини й дерева) не тільки можна пересаджувати з одного континенту на другий, але й перещеплювати, щоб випродукувати ще більш шляхетну породу. Процес перещеплювання є складний і вимагає, щоб його проводив добрий фахівець, який при тому придержувався б дуже прецизних приписів і, перш усього, мав би терпеливість, необхідну при тому ділі.

(Маючи комплекс меншевартости, ми не маємо відваги признатися, що є ділянки, в яких ми ще не зробили належного поступу, або яких розвиток переривався, і з притаманною дітям нетерпеливістю та фантазією заступаємо нормальний стан „показухою", забуваючи при тому, що навіть найкраща і голосна „показуха" — це не ріст; зате, якщо чогось ще сьогодні немає, воно може постати і скріпнути завтра, але тільки під умовою, що його розвиток буде нормальний.)

Ось вік і, передовсім, якість рослини, яку перещеплюється, мають особливе значення. Не можна кожну рослину чи дерево перещепити, але тільки таку, яка вартує того і не є за стара. Так само важливим є новий ґрунт, його хемічний склад, іріґаційні умовини, тощо, які творять, так би мовити, матеріяльну базу для перещепленої рослини чи дерева.

Мабуть ясним є для кожного, що пересадити науку про Україну до Америки безпосередньо, не простудіювавши американську „почву", навіть, якщоб б усі університети України діяли як нормальні, незалежні високі школи, — було б неможливо. Тому, тут треба було застосувати не методу прямого пересаджування, а перещеплювання.

Що робиться в ділянці плодових культур, якщо немає готової високоякісної культурної рослини для пересаджування? Відповідь: перещеплюється. Підручники навчають нас, що в такому випадку дістається найкращий сорт насіння з батьківщини рослини і вирощується її означений час у спеціяльних розсадниках — „маточниках" („маточно-сортовий сад"), даючи йому найкращий корм, відповідну дозу світла, тепла і т. д., одним словом: забезпечується всебічно ріст та розвиток такої рослини. Опісля готується для неї її „матеріяльну базу", тобто почвові та кліматичні умови і, тільки маючи це забезпечення, пересаджується туди із розсадника рослину для самостійного життя.

Точно за тим принципом творяться кадри українознавчих дисциплін в Гарвардському Університеті. Перше і найважніше завдання Комітету Українських Студій було підшукати „найкращий сорт насіння", тобто талановитих молодих людей, які рішилися б присвятити своє життя наукам про Україну. Тут мушу підкреслити, що українське походження такого молодого кандидата на науковця не облегшує йому його тяжкого шляху. Я, як голова Комітету, ясно ставлю справу такому охочому, що працювати в ділянках українознавчих наук далеко тяжче, як у багатьох інших дисциплінах, бо тут мало що зроблено. Треба з тим рахуватись що, наприклад майбутній історик України мусить бодай два рази більше працювати і докладати всяких зусиль, як, наприклад історик Америки, Англії, Німеччини, бо у них всі джерела видані з покажчиками, усі періоди добре вистудійовані; ті історики можуть зразу включитись у високорозвинену систему дослідів. Не зважаючи на те, як досвід нашого першого п'ятилітнього етапу показав, наша справа має запевнений ріст. На щастя, фінансове забезпечення для можливости починати українську наукову політику не прийшло запізно. Все ще можна і тепер знайти (але треба їх добре шукати!) гурт талановитих і відданих ідеї служити українській науці молодих, свідомих свого українства людей, які ще зв'язують своє майбутнє із працею для української справи. Ось кілька тижнів тому, я мав розмову з одним визначним істориком жидів, який нарікав, що хоч серед молодих жидів не бракує талантів, але майже ніхто не хоче жертвувати свого життя, щоб у довгій підготовці, яка вимагає понад десяток років, бути спосібним вивчати всебічно таку складну дисципліну, як всесвітню історію жидів. Маючи інформації про деяких адептів українознавчих дисциплін, а зокрема про їх всебічне підготування, він мені отверто заявив, що він мені дуже заздрить, бо правдоподібно українці в Америці ще не втратили свого зв'язку з національними потребами, і що ще не перейшли в стадію міряти все з точки погляду особистої вигідности і затрати якнайменше зусиль.

(Продовження буде).

Доповідь проф. Л. Кузьми в ЛМКлюбі

Літературно - Мистецький Клюб в Ню Йорку влаштував у п'ятницю 1-го лютого 1974 р. доповідь проф. Любомира Кузьми на тему: „Чому жінки не дорівнюють чоловікам у мистецькій творчості"? Тема жива й актуальна, хочби тому, що заторкує більше ніж половину населення світу.

Вечір відкрив голова Клюбу інж. Іван Жуковський. Привітавши автора вечора та присутніх гостей, просив вшанувати повстанням з місць і хвилинною мовчанкою пам'ять недавно померлого голови Контрольної Комісії Клюбу, д-ра Костя Паньківського.

Справа зрівнання жінок з чоловіками у всіх правах в останньому часі досить голосна й актуальна, бо жінки невпинно й послідовно домагаються повного зрівнання їх з чоловіками у всіх галузях життя і праці. Вони змагають до того, щоб покінчити із всякого роду дискримінацією та щоб не було ніякої різниці поміж ними і чоловіками в ділянці винагороди за виконання такої самої праці, що на жаль досі ще існує. Правдою є, що навіть в дуже культурних країнах ще існує нерівність у відношенні до прав жінки. Так наприклад, у Швайцарії деякі кантони не признають жінкам права голосування при виборах до місцевих легіслятур чи громадських рад.

На наших очах цей емансипаційний рух постійно прибирає на силі в новопосталих африканських і азійських державах, а також в дуже консервативних арабських країнах. Жінки не закривають уже свого обличчя, а всі школи для них відкриті, включно з університетами.

Далі доповідач говорив:

„Щоб правильно відповісти на питання чому серед жінок не було досі письменниць типу Гете чи Шекспіра, а в музиці Бетговена, — треба сягнути до початків людського роду, а головне релігійних вірувань. Жиди не признавали своїм жінкам ніяких прав, вони мали обов'язок важкої щоденної праці і побільшування роду. Ще й до сьогодні в новітній державі Ізраїль, право на розвід прислуговує лише чоловікам і вистачає написати своїй жінці розводового листа. Магометанська релігія також ніяких прав жінкам не признавала, як істоті нижчого гатунку і нераз можна бачити на образі їздця на віслюку чи верблюді, а позаду жінку з тягарем на плечах чи на голові, або дитиною, що йде пішки. Усі ті староживні релігії притримувались засади: „жінка має мовчати і виконувати вказану їй працю". Живучи під такими соціяльними присіями і в таких обставинах, не змогли жінки збагачувати своє духове життя, розвивати свої таланти, чи займатись будьякими ділянками науки чи мистецтва. Такий невідрадний стан для жінок тривав довгі століття."

Виринає питання, чи жінка заслуговує на свої домагання своїми осягами чи можливостями таких осягів. Деякі автори, як напр., віденський філософ, Отто Вайнінгер, заперечив це питання; він дуже обезцінив жінку відмовляючи їй права на геніяльність і ставив її далеко нижче чоловіка. Вона, — каже Вайнінгер, не має дару абстрактного мислення, навіть коли переконана, що говорить правду — „то все таки це неправда". Другий філософ, Гольдберг, також відмовив жінкам права на геніяльність, мовляв, жінка незріла до абстрактного думання, вона реалістка вже з натури своєї статі. Їм обидвом можна закинути, що такі міркування вони висловлювали в дуже молодому віці (30 р.), були виховані в жидівській вірі і мали орієнтальний спосіб думання в оцінці жінки. Вживані ними і наведені в їхніх творах аргументи — псевдо-наукові і не дуже переконливі. Високі осяги дівчат у шкільних науках і високих школах навіть в таких абстрактних науках, як математика, чи стисла філософія, також в мистецьких школах — це дальше заперечення псевдо-наукових виводів згаданих авторів.

У мистецтві відмічуємо два його роди — мистецтво творче і відтворче. У театрі наприклад, виходить поміж ними основна різниця: автор написав чи скомпонував театральну виставу, а актор відтворює краще чи гірше написане чи скомпоноване. У тому мистецтві жінки відтворюють свої ролі не гірше чоловіків. Також у музиці маємо до діла з творчістю композитора і відтворчістю піяніста, скрипаля чи іншого музики. В балеті осяги жінок куди більші ніж чоловіків-танцюристів, однак тільки у відтворенні даного балетного образу, скомпонованого композитором. У літературі цього двоподілу немає, також і в малярстві — тут кожний є для себе автором. В інструментальній музиці ще донедавна відтворювачами, тобто членами симфонічних оркестр, були виключно чоловіки, лише для одного інструменту — а р ф и — зроблено вийняток. (Тут мабуть слідно вплив старинної Греції, де жінки-жрекині грали на арфах).

Коли перейти різні ділянки мистецтва за часом їхнього розвитку й участи жінок, то в літературі виступають жінки головно в XIX стор. і своїми творами висуваються наперед із забуття і довговікової неприсутности. У XX-му стор. маємо багато добрих письменниць, а навіть дві з них добились нобелівської нагороди. В українській літературі виявилась талановита письменниця, але під чоловічою назвою „Марко Вовчок", що дала початок участи жінок - письменниць у нашій літературі. У скульптурному мистецтві виступають лише чоловіки, жінок майже немає. Те саме є в архітектурі, знову ж у музиці покищо немає ніодної композиторки, яку можна б поставити нарівні загально знаних світової слави композиторів. Немає теж славних і знаних диригенток, хоч тут і там просувається жінка - диригентка в хоровому мистецтві. В операх чи знаних фільгармонійних оркестрах, ще її немає.

У малярстві ця справа представляється куди краще для жінок. Вже в ранньому середновіччі жінки працюють як малярки-мініятюристки. Це головно італійки і фляманди; деякі з них доходять до вершин цього мистецтва, як наприклад донька славного італійського маляря, Тінторетто. У XVIII стол. таких мисткинь є куди більше, а німецька малярка Кавфман, добра знайома Гете, портретувала королів, князів та інших достойників. У XIX і XX сторіччях кількість жінок, що працювали в мистецтві постійно зростає, а їхня творчість дістає високу оцінку і може недалекий час, коли заблисне якась зоря, першої величини в такій чи іншій галузі мистецтва на славу жіночого роду!

Після перерви в дискусії забрав голос ред. Кедрин, який дуже знецінив псевдонаукові виводи Вайнінгера і його песимістичну філософію і (не дивно, що філософ покінчив самогубством). Провалилась його теорія меншевартности жінки, так, як провалились пророцтва Маркса, і загально знана пруська теорія про права і обов'язки жінки, замкнені у трьох великих буквах К (Кірхе, Кіндер, Кюхе). Все ж таки, говорив дискутант, жінки ще досі не позбулись дискримінації і соціяльної репресії, що тривали віками. Це завважується у куховарстві, де жінки володіли без ніяких перепон, а все таки славні кухарі це чоловіки. Так само в проєктуванні модних одягів: тут всеціло диктують мужчини, навіть в проєктуванні жіночих мод. У дальшій дискусії забрала голос пані Процюк вказуючи на тяжкі часи невільництва жінки, коли вона не мала жадної підтримки від свого оточення, навпаки, коли навіть будь-чим відзначилась, її стягали в долину, підтинали крила. Ще й сьогодні у багатьох жінок слідно ту віковy апатію і брак волі зосередитись на чомусь одному, а не розгублюватись у багатьох напрямах, бо тоді нічого не вдається.

На кінець вечора, проф. Кузьма при допомозі інж. Ю. Гошовського переграли декілька платівок з музикою, скомпонованою жінками.

Б. Б.

І в далекій Арізоні відзначено День Незалежности

Українська делегація з посадником Туксону. На фото стоять (зліва): Кувва, посадник Морфі, пані Козакевич і М. Мельникович.

Навіть у далекій Арізоні, де небагато українців, а саме в місті Туксоні, дещо спізнино, бо в неділю 10 лютого 1974 р. відбулося свято Державности. Місцева українська громада, зорганізована в Українському Американському Клюбі, подбала про те, щоб раніше місцевий посадник міста мейор Л. Морфі підписав відповідну проклямацію, якою проголошено день 22-го Січня Днем України і її незалежности. В святочній церемонії підписання цієї проклямації та вручення її українській делегації, взяли участь крім мейора також місцеві громадяни пп. Кувва, панство Козакевичі і п. Мельникович. Доповненням цього замітного дня був святочний обід, який відбувся заходом згаданого вище Клюбу, в часі якого промову про Свято Незалежности і Соборности виголосив в українській і англійській мовах Михайло Мельникович. В своїм слові Мельникович підмітив, що вся американська Україна відзначує найбільше українське свято, а до неї прилучується щороку американський Конґрес, в якому українські священики моляться за відродження української держави, а десятки конґресменів і сенаторів відзначують публічно права на державність також для України. Висловом спільного переконання, що вже недалекий день свободи для України, Мельникович закінчив своє слово.

Н. Н.

Шевченківське Свято в Ґошен

Цього року, громада при українській православній церкві св. Тройці в Ґошені (Індіяна), влаштувала 10-го березня, Шевченківське Свято, здається найліпше від усіх попередніх свят.

Велике враження на присутніх зробила ОДУМ-івська молодь, яка зібралася зорганізовано в одностроях у церкві на Святу Літургію, а під час Панахиди по Тарасові, тримали на половину опущені три прапори, український, американський та ОДУМ-івський. Панахиду відправив наш настоятель церкви отець протоєрей Павло Багнівський.

Присутність молоді у церкві зробила велике враження на старших віком людей, які побачили що „Заповіт" і „Не забудьте помянути" — Шевченка, діти, які народжені далеко від України, виконують з великою пошаною. Багато людей прийшло до церкви у вишиваних українських сорочках і кожен мав приколену блакитно-жовту ленту.

Після відправи панахиди, місцеве церковне сестрицтво запросило гостей, батьків і одумівців на обід. По обіді, діти Школи Українознавства (вони є всі члени юного ОДУМ-у), влаштували концерт в Роковини нашого Пророка Т. Шевченка, в присутності понад сто осіб. Програму відкрили співом американського гимну і „Заповітом".

Про життя Тараса Шевченка прочитала 15-ти літня юна ОДУМ-івка, Оленка Багнівська, яка надзвичайно виразно і спокійно читала і вкладала цитати з творів Поета.

Значення Тараса Шевченка для українців з'ясував Євген Вербянський, підкреслюючи, що він не був ні вождем, ні державним мужем чи політиком, не розпоряджав жодною армією, не мав ніякої влади в руках, а проте зумів полонити свій нарід, його душі й серця і заволодіти ним. А все це зробив величчю свого духа і одиноким засобом, яким розпоряджав — словом.

Після цього багато дітей деклямували вірші. Віра Швець, своєю здібністю декляматорки, відтворила „До Основяненка". На залі мертва тишина, всі з великою увагою слухали кожне слово, в багатьох покотилася зльоза. Співав ОДУМ-івський хор під керівництвом Євгена Вербянського. Своїм чарівним сопрано Валя Гулевич виконала пісню „Така її доля".

Вокальний квартет — Зіна Луценко, Андрій Вербянський, Василь Новаченко та Євген Вербянський — виконали пісню „Думи мої". Програму закінчили відспіванням Національного Гимну „Ще не вмерла Україна".

Слід також звернути увагу на те, що до часу зорганізування філії ОДУМ-у в цій парафії, деякі діти не вміли ні співати, ні навіть добре говорити по українському. Тепер беруть участь у співах і що-день-то краще і більше говорять по українськи.

О. Б.

Книжка про економію України

У відомому видавництві Преґера появилася збірна праця „Совєтська економія у реґіональній перспективі". Її зредагували професори В. Н. Бандера і З. Л. Мельник, які крім власних розділів написали вступну статтю. Ця публікація замітна тим, що вона є завершенням кількарічної співпраці у формі конференцій ряду спеціялістів з визначних університетів. Між авторами є: В. Голубничий (Сити університет Ню Йорку), І. Коропецький (Темпл У.), Г. Ваґенер (Віденський У.), Ф. Вайтгаус (Вашингтон), Г. Шредер (Унів. Вірджінія), О. Зінам (У. Синсинаті), С. Біллон (У. Делавар), Ф. Гамільтон (Лондон Скул оф Економікс), А. Вороняк (Католицький У. Америки), Р. Дженсен (Сиракюзький У.), і М. Трофименко (У. Делевар). У згаданих конференціях участь брали також Г. Ґантер (Гаверфорд Кол.), О. Гаврилишин (Квінс У.), Я. Головач (Канадський Уряд), К. МекМіллен (Карлтон У.) і М. Спеклер (Гарвард).

Кілька розділів відносяться безпосередньо до економії України, а інші порівнюють господарський стан республік, в тому й України. Такий підхід вносить новий елемент у совєтознавство, яке звичайно трактує економію СССР як інтегровану цілість. Книжка включає широку бібліографію, в чому багато позицій є англійською мовою. Гасловий індекс улегшить роботу дослідників. Для студентів, ця книжка буде цінним посібником.

Можна сподіватися, що поява цієї публікації підсилить зростаюче заінтересування академічних кіл національним питанням у СССР.

(Н. Н.)

Творчість репресованого поета Михайла Драй-Хмари — доповідь його доньки в УВАН у ЗСА

Д-р Оксана Драй-Хмара Ашер доповідала на літературознавчій секції УВАН у ЗСА 24 лютого ц. р. про „Теми в поезії М. Драй-Хмари".

Конференцію відкрив проф. Григорій Костюк, коротко окресливши постать Михайла Панасовича Драй-Хмари, видатного українського ученого-філолога і поета, єдиного славіста серед неоклясиків. Заарештований комуністичною владою 1935 р. він загинув на далекій Колимі наприкінці 1938 чи на початку 1939 року. Родина його — дружина Ніна Дмитрівна (що була присутня на конференції) і дочка, д-р Оксана Драй-Хмара Ашер, багато зробила для збереження і вивчення поетової спадщини. Зокрема накладом дружини вийшла 1960 р. книжка поезій Драй-Хмари.

Проф. Костюк представив доповідачку, що закінчила Колюмбійський університет, де дістала ступінь маґістра, а пізнійше дістала докторат у Сорбоні, де захистила дисертацію „Михайло Драй-Хмара і українська неоклясична школа". Д-р Драй-Хмара Ашер є автором ряду публікацій, перекладачка і поет.

Резюме доповіді д-ра Драй-Хмари Ашер

Символізм Михайла Драй-Хмари і неоклясичні та фольклорні елементи виразно виступають у темах, трактованих поетом. Його поезія глибоко просякнена душевним станом поета та особистими почуваннями. Його розуміння світу базується на настроях, а не на рівновазі, як у клясиків. Нахил до клясицизму, пластичної нерухомости форми не характерні для його поезії навпаки, вона виразно драматична. Як символіст, він концентрується на звуці, образів і символі. Поет відчуває себе духовим провісником, що озивається здалека до іншої душі. Його поезія тісно зв'язана з сучасним життям на Україні, вона не репрезентує книжного характеру, та ерудиції української „неоклясичної" поезії. Драй-Хмара звертається до своєї країни з пристрастю і екзальтацією. Трагічна роля України у нього пов'язана з культурним ренесансом, і тому він приймає руїницьку силу Революції, вірячи у відродження України. Глибока естетична чутливість і гострий критичний сенс доводять його до духової кризи.

1. Тема природи в період символізму. Інтимне споріднення з силами природи яскравіє в поезії „Мені сниться: я знову в Поділах" (1926). Малюнок гарячого літнього дня переплітається з душевним станом поета: особисті емоції захоплюють увагу Драй-Хмари далеко більше, ніж об'єктивний опис літнього дня.

2. Тема природи у дитячому світогляді. В поезії „За водою зозуля кує" (1921) спогади з дитинства пов'язані з описом клечальної неділі. Ясність дня, забарвленого легким смутком, творить атмосферу цього вірша, в якому поет то утотожнює себе з дитиною, то вертається до сучасности.

3. Тема осени. Поет особливо любив ранню осінь, яка викликала у нього ніжний сум (мій сум, що восени росте) і він оспівував її, як час мирної тиші, час і мрій. В поезії „Серпневий прохолонув вар" (1923) об'єктивний опис серпневого вечора переривається особистими рефлексіями про болюче минуле, що для читача лишається загадкою.

4. Тема природи в „неоклясичних віршах". Між поезіями, пов'язаними з природою, є також і „неоклясичні" вірші з чисто описовими картинами, як напр. „На прю стає холодний ранок" (1920).

5. Інші теми в „неоклясичній" поезії. Вірш, присвячений пам'яті Сергея Єсеніна (1926) можна віднести до „неоклясичного" стилю.

6. Тема України і Революції. До групи поезій з темою Революції належить одна з найблискучіших символічних поезій Драй-Хмари з циклу „Шехерезада (1925). Поезія по вінця наповнена сильними емоціями і дуже безпосередня, тому читач сприймає її теж спонтанно.

7. Тема України і краси її степів. У другій половині найбільшої символічної поеми „Поворот" (1922-27) поет досконало змальовує пейзажі безмежного степу. Споглядання бездонного неба і відчування його вічности поєднуються у поетові з почуттям самотности.

8. Тема поетової любови до своєї країни і свого народу. Сюди належить надзвичайна поезія, що вражає читача своїми сильними почуттями: „Від болю сонце скорчилось і в'яне". Це рефлексія на трагічні події 1934 року, коли група українських письменників була розстріляна НКВД.

9. Сонети з темою історії України. Славне минуле України описано в трьох сонетах: „Київ" (1930), „Чернігів" (1930) і „Поділ" (1930). Ці сонети вражають кольоритним багатством. У сонеті „Київ" поетові ввижаються старовинні церкви та їхні бароккові бані, вчувається радісний дзвін, і в його уяві постають „червоні коні" в нестримному бігові.

10. Фолкльорні теми. Характерним для поезії Драй-Хмари був великий вплив на неї українського фолкльору, що відрізняло її від поезії інших українських поетів. Але фолкльорний матеріял цілковито змінювався в новій концепції поета. Вплив української пісні можна знайти в останньому вірші Драй-Хмари „І знову обвугленими сірниками", написаному в Лук'янівській в'язниці у Києві (1935). Ця поезія з срагічною темою прекрасна з артистичного боку.

11. Неукраїнські теми. Символічна „Еспанська баляда" (1934) блискуче змальовує боротьбу бика з матадором. У цьому вірші поет ніби передбачив майбутню громадянську війну в Еспанії, що незабаром вибухла. Беручи мотивом для своєї поезії бій з биком, поет створив ілюзорну боротьбу двох сил у повстанні в Еспанії.

12. Тема інтимного життя поета. В сонеті „Вікторія Реґіа" (1930) поет порівнює три періоди свого поетичного розвитку в бурхливі пореволюційні роки з трьома змінами кольору квітки Вікторія Реґіа, що цвіте три ночі.

13. Теми, надхнені життям поета у Києві. Мелодіями поезії „Симфонія" (1934) читач переноситься у світ барв і звукових вражень, у фантастичний світ, так чудово репрезентований поетом. Забувається реальність, і читач беззастережно сприймає поетичні символи поета.

14. Тема поетичного розвитку Драй-Хмари. Поезія „Друге народження" (1935) показує шлях поетичного розвитку Драй-Хмари: він дійшов до того пункту, що може судити все те, що раніше написав, перед тим, як змінити свій напрямок і вибрати нову творчу путь. Це сповідь поета, що розкриває болісну боротьбу в його душі, його муки, його останню надію на життя.

Тематична аналіза поезії Драй-Хмари, дає змогу зробити висновок, що символізм та певні „неоклясичні" та фолкльорні елементи ясно виступають у його поезіях. Теми його поезій розвивались рівнобіжно з його духовним розвитком і тематична аналіза допомагає зрозуміти розвиток думки поета.

Виступ артистки Роми Шуган

Мистець слова, Рома Шуган, талановито прочитала кілька поезій Михайла Драй-Хмари, що ілюстрували доповідь. У артистки почувається добра школа і уміння передати підтекст поезій.

Закриваючи конференцію, проф. Костюк зазначив, що доповідь д-ра Драй-Хмари Ашер була майстерно побудована, акцентуючи теми творчости поета. Треба визнати, що літературна спадщина українських поетів-неоклясиків ще недостатньо вивчена. Перед літературознавцями багато роботи.

Л. Дражевська

Українська громада в Ембридж відзначила Січневі Роковини

Як в попередніх роках, так і цього року, українська громада в Ембридж, Па. відзначила Великі Роковини створення і проголошення Вільної і Соборної Української Народної Республіки 22-го січня 1918 - 1919 роках.

У неділю 20-го січня в обох наших церквах були відправлені Богослужби в намірені українського народу. По Службі Божій в українській православній церкві була відслужена панахида о. І. Щербою за всіх полеглих борців за волю України. На панахиді були присутніми і тримали прапори, два бувші січові стрільці, а це Іван Сухий і Ярослав Роман. Перед панахидою о. Іван Щерба виголосив коротку, але змістовну промову, в котрій пояснив з якої саме нагоди ми будемо служити цю торжественну панахиду. По закіченю панахиди всі парохіяни і гості та представники наших організацій зійшлися до церковної залі, де майор нашого міста, Волтер Панек, урочисто підписав Проклямацію, в якій проголосив 22-го січня Українським Днем з нагоди 56-х роковин відновлення Української Держави у формі Української Народної Республіки.

На церемонії підписання Проклямації були присутні майже всі парохіяни і представники організацій. Отець Іван Щерба і Захарій Коваль, голова УПЦеркви, о. Петро Подоляк від У. Католицької Церкви, Іван Новаковський, від 176 Відділу УНСоюзу, Андрій Джула, Іван Антошик і Надзяк від 161 Відділу УНСоюзу, Іван Сирко від 5-го Відділу У. Робітничого Союзу, Яків Лисяк і Т. Грицик від 108 Відділу УНПомочі. Дві панночки від Української Православної Ліги, Вікторія Клавін і Петруся Папінчак.

У вівторок, 22-го січня в присутності численних представників було вивішено наш національний прапор, який цілий день повівав разом з державним зоряним прапором, на щоглі місцевого ратуша.

Т. Г.

Річні Збори Т-ва Прихильників УНРеспубліки в Рочестері, Н. Й.

У неділю, 3-го березня 1974 р. в церковній залі парафії св. Покрови в Рочестері відбулися річні відчитно - виборчі збори членів Т-ва Прихильників УНР. Збори відкрив голова уступаючої управи, Микола Білок, і попросив присутніх вшанувати однохвилинною мовчанкою пам'ять членів Т-ва, що відійшли з цього світу в 1973-му році, а саме: д-ра Г. Дмитрова, С. Куща, Й. Максимовича й С. Димощука. Після цього голова запропонував обрати голову й секретаря зборів. Було обрано на голову Миколу Дудку й на секретаря Ф. Федоренка.

Вуло зачитано протокол минулорічних річних зборів і затверджено порядок ведення зборів теперішніх. Голова М. Білок зробив звіт про діяльність Т-ва. Звітували також секретар Т-ва А. Калиновський і скарбник П. Косенко, який зазначив, що до каси Т-ва за 1973 рік надійшло разом 2939 долярів, з них переслано Ресортові Фінансових Справ у Мюнхені — 2243 дол. Допомоговий фонд — 220, За книжку „Українські гроші" — 60, Бібіліотеці ім С. Петлюри в Парижі — 41, Загальні витрати Т-ва — 287, Решта каси на 1 січня 1974 року — 88 долярів.

Голова Контрольної комісії П. Лихошерст зачитав протокол перевірки діяльности Т-ва, його діловодства, касової книги й касових документів, де було стверджено, що все ведеться фахово, в повному порядку, й належно документовано. Контрольна комісія запропонувала річним зборам уділити довір'я уступаючій Управі Т-ва та винести їй подяку за проведену працю.

Після обміну думками, голова зборів запропонувал подавати кандидатури до складу нової Управи. В. Іванців висунув пропозицію затвердити управу в попередньому складі, що й було одноголосно прийнято. Таким чином до Управи увійшли: М. Білок, А. Калиновський, П. Косенко, Г. Мельник, Г. Тригула. Добрано М. Ляльку й І. Саламаху. На найближчому засіданні буде розподіл обов'язків між членами Управи. Також залишено в минулому складі Контрольну комісію, а саме П. Лихошерст — голова, Х. Довгалюк — секретар, В. Іванців — член комісії. На цьому збори було закрито.

М. Б.

Зустріч з письменником

Заходами Школи Українознавства й релігії та Сестрицтва ім. св. княгині Ольги при парафії св. Покрови в Філядельфії, у неділю 17-го лютого 1974 р., відбувся успішний літературний виступ популярного письменника — гумориста Миколи Понеділка. Вечір відкрила та привітала всіх присутніх — Голова Сестрицтва Марія Федоряк. Слово про письменника скаала Марія Євсевська — Завідуюча Школою Українознавства.

На цьому цікавому вечорі письменник виголосив на пам'ять кілька своїх творів, а пару інших творів, як він сам висловився, прочитав „без пам'яти" . . .

Численна публіка, що складалася не тільки з членів нашої парафії, сприймала кожну річ, кожну фразу з читаного, чи сказаного з великим захопленням і подякою. Це, мабуть тому, що про творчість Миколи Понеділка можна сказати словами вирізьбленими на пам'ятнику нашого земляка Миколи Гоголя: „Добрим словом моїм посміюся". Як тематика творів М. Понеділка, так і його мовостиль, збагачений народніми виразами, народньою мудрістю і тому слухачі побували пару годин в рідні атмосфері. Майстерне поєднання гумору з описом картин невідрадного підсовєтського житті та глибоким патріотизмом — рисами характерними для понеділкової творчости, — викликали у слухачів щирий сміх, що часто переходив у сльози.

Школа вшанувала письменника виступом дівочого шкільного хору, що виконав такі пісні: „По діброві вітер віє" та „Веснянку" муз. Фоменка. Крім того виступили солістки: Тамара Петришин, що проспівала: „Заквітчали дівчаточка" і „На беріжку"; учениці Школи сестри Марія та Ірина Нессен виконали дует „Зозульку", а Марія окремо — сольо „Ходить гарбуз по городу" та „Сирітку".

Акомпаньювала всім Галя Поритко. Як хор, так і солісти — вихованці учительки Школи Антоніни Лисенко. Сестрицтво почастувало всіх присутніх кавою з печивом власного виробу.

Український Музичний Фестиваль 1974 в Торонто

У цьому звідомленню подаємо громадянству імена молоденьких учнів музики зі ЗСА, які одержали найвищі оцінки на конкурсі Українського Музичного Фестивалю в Торонто з початком 1974 р.".

В жюрі були: Борис Максимович, Марко Лепкий та Іреней Жук. Вибрані найкращі виконавці українських творів представляли себе на великому фінальному концерті перед масовою публікою в авдиторії Вест Парку Вокейшенел Скул. Їх імена:

Даньо Темпл, Атлянта, 5 літ, челіст, вчиться в Стрінг Академі в Марти Горчевської. Ходить до передшкільного садочку;

Рома Грабарчук, Сідер Ґров, Ню Джерсі, 16 літ, визначна учениця УМІ Нюарк, кляса фортепіяну Д. Каранович. Належить до Школи Українознавства, ходить до приватного гайскулу Колеґіяте в Пассейку, де її вирізнено прийняттям до Гонорс Сосайті. В Пласті належить до 38-го Куреня, де є подругою і курінним писарем. Любить спорт, головно плавання і теніс.

Аня Никифоряк, Детройт. 17 літ, визначна учениця УМІ Детройт, кляса Марти Тарнавської. Підготовляється до дипломового концерту.

Любить грати українські твори. Матуру українознавства здала в 1973 році.

Оксана Гавлилюк, Ню Йорк, 19 літ, визначна учениця УМІ Нюарк, кляса Д. Каранович, здала абсолюторію і готовиться до дипломового концерту. В Гантер коледжі студіює музичні предмети. Має зацікавлення педагогікою. Належить до студії Мистецького Слова Ліди Крушельницької, і в Пласті до Куреня „Шостокрилі". Абсольвентка Школи Українознавства Т-ва „Самопоміч." Їздить на лещетах і любить танцювати.

Оксана Борбич, Пассейк, Ню Джерсі, 20 літ, визначна учениця УМІ Нюарк, кляса Д. Каранович, в Ратгерс Університеті студіює теорію і історію музики, як також композицію. Підготовляється до дипломового концерту. Активна пластунка, належить до куреня „Чортополохів" і „Старших Пластунів" Станиці в Пассейку. Любить співати.

Христина Никифоряк, Детройт, 21 літ, від 7-го року життя вчилася фортепіяново гри в Марти Тарнавської. Тепер на Оакланд Університеті окрім біології продовжує студії музики у Флавіо Варані, музика в її житті грає важливу ролю і без якої не може жити.

Таіса Богданська
(прес. реф. УМІ)

Вісті Українського Літературного Фонду ім. Івана Франка в Чикаґо

Пригадуємо, що Правління українського Літ. Фонду ім. І. Франка в Чикаґо, як вже було подано давніше, проголосило четвертий літературний конкурс на найкращі літературні твори, друковані 1970-73 рр. Перша нагорода — 1,200 дол. друга — 800 дол. а третя 400 дол. Також визначено нагороди письменникам за твори для дітей і молоді. Перша нагорода виносить 500 дол., друга 300 дол. і третя 200 дол.

Автори, що беруть участь в конкурсі, мали надіслати для членів жюрі по 8 примірників своїх творів призначених на конкурс. Твори видані в роках 1970-72 письменники мали прислати до кінця 1972 р., а твори видані в 1973-тьому році, мали бути прислані до кінця 1973 р. Одначе на прохання деяких письменників, Правління Літ. Фонду продовжило реченець зголошування творів на конкурс за 1973 рік до кінця березня 1974 р. Роздача нагород відбудеться під кінець цього року.

Л і т е р а т у р н е Жюрі: Правління Літературного Фонду запросило до комісії жюрі сімох літературознавців, які прийняли на себе обов'язки аціниити надіслані твори. Вони працюють в такому складі: д-р Г. Лужницький, мгр М. Гарасевич, проф. Г. Костюк, д-р М. Кушнір, письм. д-р І. Качуровський, мгр А. Стебельська і д-р Ю. Стефаник.

Жюрі четвертого конкурсу очолює проф. Г. Лужницький. Головою Жюрі другого і третього конкурсу був проф. К. Біда з Оттави. Жюрі першого конкурсу очолював сл.п. проф. В. Радзикевич.

Правління Літературного Фонду працює на основі затвердженого правильника. В склад Правління входять: проф. Н. Антонович — голова, д-р В. Помірко — заст. голови, п-і Р. Турянська — секр., мгр М. Турянський — фін. реф., мгр Р. Кецаль — касієр, ред. М. Денисюк — організ. - пресовий референт. Члени Правління: дир. О. Плешкевич, д-р Р. Кобилецький, мгр В. Ничай і проф. В. Іващук. В склад Ради Літ. Фонду входять: д-р Ф. Ткачук, дир. Р. Мицик і мгр Б. Школьник. Членами Контр. комісії є: Б. Білинський, дир. О. Далько (вже покійний), і проф. М. Зарицький.

Наш Фонд заснований з ініціятиви письменника Т. Курпіти, існує від 1956 р. Українське свідоме громадянство, його фінансові установи — Каса „Самопомочі" і Спілка „Певність" та інші Т-ва співпрацюють з Літ. Фондом, складаючи свої пожертви на нагороди. Своїми пожертвами вони уможливлюють Правлінню Літ. Фонду вив'язуватися зі своїх обов'язків.

Тут слід підкреслити, що Літ. Фонд активно піддержують всі хори, всі мистецькі ансамблі, поодинокі мистці, виступаючи зі своїми мистецькими виступами на імпрезах Літ. Фонду. Зовсім безкорисно, за що Правління Літ. Фонду висловлює їм цією дорогою свою щиру подяку.

По сьогодні 36 письменників вже зголосилося до Четвертого конкурсу надсилаючи 51 творів, що вийшли друком в рр. 1970-1973.

Свої пожертви на Четвертий Конкурс вже зложили: Т-во Бойківщина в Чикаґо - 300 дол., як другу нагороду за найкращий літературний твір для дітей та молоді: мгр Василь Іващук 250 дол. письм. М. Понеділок 100 дол.

Побажання до Правління Літ. Фонду

Праслїння Літ. Фонду покищо не може взяти до уваги побажань деяких письменників та громадських діячів, які пропонують нагороджувати також твори письменників і в рукописах та твори з інших ділянок українського мистецтва, бо фінансові спроможності нашого Фонду не дозволяють на це. Висота наших нагород, хоча вони найвищі в порівнанні з іншими нагородами конкурсів, що їх улаштовують наші Установи, не винагороджують навіть дуже скромно ідейної праці наших письменників ні страти їхнього часу, потрібного до написання вартісного твору. — Навіть, якщо наша ціла чикаґська громада масово буде складати свої пожертви, то це не є під силу для одної громади. Це мусять виконувати всі громади, цілої української діяспори разом! І саме створення такого світового великого фонду, щоби заохочував наших письменників наснажувати себе в ідейній літературній творчості для свого народу і забезпечував би їм відповідно до їхньої праці, винагороду, є наказом, подиктованим з поневоленої України, що стоїть у важкій і завзятій боротьбі з Москвою в обороні української духової культури і фізичного винищування українського народу.

Рівнмо, що до розв'язання цеї преважної проблеми займуть своє становище наші політичні, наукові і громадські діячі і установи, виховники та журналісти. Сподіємося, що наша преса запізнає українську спільноту з цими питанчями та заохотить її до покликання до життя такої Установи. і розвине на сторінках своїх пресових органів широку дискусію на цю тему.

Адам Антонович

Мистецька виставка в Ню Бритен, Конн.

У вересні та жовтні м.р. тут проходила вдала виставка українських артистів, а заразом українського народного мистецтва. Це відбулось заходами С т у д е н т с ь к о г о Клюбу та 106-го Від. Союзу Українок в Гартфорді, у великій залі новозбудованої модерної бібліотеки Центрального Конектикет стейтового коледжу в Ню Бритен.

На самому вході до залі — бар'єра осклених ґабльоток виповнена українськими вишивками, різьбами, гуцульськими інкрустованими касетками, альбомами, писанками, та українською народною ношею. Хоча багато експонатів, але із-за великого простору та їхньої високомистецької вартости, не відчувається переладування.

З нашим народним мистецтвом тут і там покладені експонати емалій К. Шонк-Русича та кераміка Слави Ґеруляк, знаних артистів.

Праве крило залі, цебто висока стіна завішана графікою Ірени Красій та олійними образами Ірени Зелик. Мистецька вартість образів висока, різноманітність тематики незвичайно багата.

На протилежній стіні, два потужні образи гетьмана Івана Мазепи і Тараса Шевченка. Це дві плоскорізьби з різьбленими рамами, а вся різьба позолочена на синьому оксамитному тлі. Посередині залі коло двох десяток скульптури - різьби у дереві на відповідних клясичних колюмнах або відповідних п'єдесталях. Тут репродукції славних різьбарів — Мікеланджела Буонаротті, Родіна та ін.

Не бракує тут теж оригінальних творів мистця, як „Пастух", „Краса і сила", „Орел", „Моя дочка", „Літня пора", „Далекі барабани" або „Клич волі".

Тут є експонати моделів, як ось церква св. Андрія у Києві на Поділлі приміщена на чотироугольному бльокові, прикрашеному історичними плоскорізьбами наших княжих, козацьких, стрілецьких і партизанських збройних сил.

Тут теж пишається різьба-модель у дереві пам'ятника з'їзду Богдана Хмельницького до Києва.

Власник оцих експонатів, це різьбар-скульптор Теодор Корщенюк, син волинської землі. Тут в Америці, як кожний з нових еміґрантів набув нового фаху і працює майстром індустріяльних моделів. Американська преса Гартфорду вже не раз повідомляла про його виставки по довколишніх коледжах і мистецьких ґалеріях та переводила з ним інтерв'ю.

Своїх творів Теодор Корщенюк не продає — хіба, що інколи їх дарує до місцевих музеїв чи мистецьких ґалерій. Таким подарунком-іконостасом втішається українська православна церква св. Володимира Великого в Гартфорді, що його виконав наш мистець кілька літ тому, як сам висловився, за ціну „душевного вдоволення, що міг хоча в малій мірі спричинитися чимсь до розбудови нашого життя тут на еміґрації".

Бажаєте познайомитися з мистцем і його творами, приїжджайте у лісисті околиці за місто Гарфорд. А там, як на його рідній Волині. І ліси й поля, пасовиська і чагарники і люди живуть на хуторах. Доїхати до нього дуже легко, бо вже на кілька миль від його хутора запитайте: „Куди до українця-різьбаря", то кожний американець Симсбури чи околиці якнайдокладніше вам вияснить, куди до нього дістатися.

Біля модерної хати на лісовій поляні великий будинок, — це мистецька робітня, яка вивінувана безліччю різьбарського приладдя. І так кожного дня після щоденної своєї праці на хліб насущний — мистецька душа затоплюється долотом у мертве дерево і творить небесної краси, гармонійні лінії, які, здається, оживають і увіковічнюються.

Ціла його хата — це, немов мистецька ґалерія. Тут вікторіянська різьба, а там барокко, тут копії у дереві славних різьбарів, а тут його власні оригінальні — навіяні романтикою і патріотизмом твори.

Тридцять літ мистецької праці вже поза ним. Не легких літ, як знаємо, коли в тому включаються літа війни, скитальщини та перші кроки пристосування на американській землі. Однак, мистецький дорібок не малий, який конечно мусить вийти на простору сцену, щоб познайомити наш загал, щоб ввести ще один наш талант у мистецький світ та познайомити широкі маси країни для добра і слави нашого українського народу. Скульптор-різьбар, як ціла його родина є членами УНС.

Василь Самофал

До концерту Лариси Крупи

Дня 23-го лютого ц.р., в залі Юніон Гайскул, Юніон, Н. Дж., відбувся фортепіяновий концерт Ляриси Крупи, яка тепер є приватною студенткою проф. Ірвіна Фройндліха, викладача Джуліярду в Ню Йорку. Ляриса, це один з наших нечисленних музичних молодих талантів, що не зважаючи на трудноші чи несприятливості, хотять присвятити себе музичним студіям. За цю її наставу, як теж за вклад великої, наполегливої праці в готуванні програми концерту, — наші щирі ґратуляції.

Ляриса Крупа

Цей концерт Ляриси Крупи був останній з серії таких же концертів, влаштованих американською музичною організацією „Фондейшен фор де Перформінг Артс" (Ф.П.А.) для переможців фортепіянового конкурсу, що відбувся в лютому 1973 року. Метою згаданої організації, що діє тільки на терені стейту Ню Джерзі, є стимулювати, розвивати й підтримувати молоді музичні таланти, а також влаштовувати концерти відомих мистців музичного світу для плекання музичної культури цього стейту.

Фортепіяновий к о н к у р с 1973 р. вимагав виконання повної концертової програми, яка включала б твори усіх найголовніших м у з и ч н и х стилів. Учасники конкурсу були учні чи студенти музики в границях віку 9 - 17 років. На велике число зголошених учасників конкурсу з цілого стейту Ню Джерзі, після двох іспитів, в опінії чотирьох суддів признано чотири перші місця в даній групі ровесників.

Надзвичайно приємною була для нас вістка, що половину цих перших місць зайняли дві українки, а саме: 10-ти річна Ляриса Гусак, та 16-ти річна Ляриса Крупа. Крім них такі ж перші місця здобули 12-ти річний Ендру Деґрадо та 17-ти річний Роберт Тавб.

Всім чотирьом переможцям Ф.П.А. влаштувала самостійні концерти в Юніон Гайскул, називаючи їх „Прелюдіями" до концертів визначних мистців світу, що відбувались в цих самих датах вечером у згаданім приміщенні. Концерт Л. Гусак і Р. Тавба відбувся в дні 14-го квітня 1973 р. і після нього слідував концерт звісної піяністки еспанського походження Алісії де Ляроча; після концерту А. Деґрадо в дні 5-го травня 73, слідував концерт звісного скрипаля Еріка Фрідмана, а після концерту Л. Крупи концертувала славетна піяністка Рут Сленчинська. Хто з українців поцікавився всіми чотирма студентськими концертами переможців згаданого конкурсу, а опісля був присутнім на безпосередніх к о н ц е р т а х мистців світу, міг виробити свою власну опінію про виконання концертової програми руками учнів чи студентів музики різного віку, та руками мистців - професіоналів, які в своєму ж и т т і пройшли не один подібний, а то й багато вимогливіший контест.

Для заохоти до дальшої праці, Ф.П.А. представляла особисто кожного молодого концертанта згаданим видатним мистцям, як теж обдарувала одинаковими грошевими нагородами у виді урядового бону.

Та найбільшою приємністю для нас, присутніх на останньому з серії цього сезону концерті піяністки Рут Сленчинської, було те, що президент Ф.П.А., д-р Дж. Ерман викликав на концертову естраду всіх чотирьох переможців конкурсу й представив кожного зокрема авдиторії концерту. Тисячна, а може більша американська публіка повитала їх спонтанними оплесками й вітали їх тільки долоні найближчої рідні двох українок, бо на жаль цього роду концерти ще не находять більшого зацікавлення серед нашої еміграції.

Хай це вирізнення б у д е приємним доказом, що цей чи інший талант з посеред нашої дітвори чи молоді не проявляється виключно на українськім терені, а то й не є єдиним в проявах американського культурного життя.

Нашим завданням є пропагувати серед чужинців українську музику, а тому Лярисі Крупі й Лярисі Гусак належить ще й особливе признання за необов'язкове вивчення до програми цих їхніх концертів творів українських композиторів.

Таля Клим

ПРЕЗЕНТАЦІЯ ДЕБЮТАНТОК В ЧИКАҐО

26-го січня цього року, в залі Конрад Гілтон готелю в Чикаґо, відбулася, вже традиційна у нашій громаді, презентація дебютанток у рямках балю, що його улаштовують щорічно наші професійні товариства, а саме: Українське Лікарське Т-во Відділ Іллиной, т-во Українських Ветеринарних Лікарів і т-во Українських Інженерів, Відділ Чикаґо.

При звуках „Гей там на горі" і під оплески присутніх, дебютантки у супроводі батьків і ескорт увійшли на залю. Пані Галина Щербанюк і д-р Мирослав Коленський на переміну представляли поодиноких дебютанток, батьків і ескорт. В додатку до приємного враження, що його створював зовнішний вигляд дебюту, присутні довідалися, що молоді дівчата, крім великих успіхів у середній школі теж набули знання про країну походження їхніх батьків та беруть активну участь у праці наших молодечих організацій.

По коротких привітах голів товариств, д-р Григорій Щербанюка, д-ра Богдана Ткачука і інж. Дмитра Григорчука та д-ра Мирислава Коленського, голови Забавового комітету, промовляла Галина Щербанюк, голова батьківського комітету.

Короткими танцями дебютанток з батьками і ескортами закінчилася формальна частина імпрези.

Дебютантки з ескортами на Річному Балі Українських Лікарів, Ветеринарів та Інженерів ц. р. На фото (зліва): Христина Яремко і Богдан Іванець, Андрея Мацюк і Юрій Сосенко, Дарина Хлюмецька і Андрей Чопівський, Ірена Зарічна і Юрій Головатий, Марійка Шпур і Іван Зелізко, Мар'яна Волинець і Михайло Запаранюк, Леся Мізь і Степан Білик, Христина Тарасенко і Петро Ткачук, Ляриса Яхторович і Петро Фединяк, Маруся Щербанюк і Омелян Любинець, Марта Войтович і Адріян Шеремета, Татяна Яценків і інж. Ярослав Левицький.

Програмою Дебюту проводив Ігор Скубяк. Через присутність одної дебютантки, панни Христини Яремко, зі Швеції, цьогорічна імпреза мала, до певної міри, міжнародний характер. Для тих, хто питається де наша молодь, ця презентація дебютанток дала влучну відповідь. Наша молодь є серед нас, вона набирає загального знання у школі, знає історію, культуру і традиції нашого народу і одного дня стане нам на зміну.

Д. П.

Доралник Президента обіцяв „багато більше грошей" на підтримку засобів масової транспортації міста Ню Йорку

Вашингтон. — Кенет Р. Кол,головний дорадник президента Ніксона для внутрішніх справ, повідомив, що місто Ню Йорк одержить „багато більше грошей" на підтримку засобів масової транспортації, ніж було призначено на ту ціль в законопроєкті Білого Дому, який був переданий Конґресові кілька тижнів тому. Таким чином, існує можливість, що пощастить задержати кошти проїзду нюйоркськими підземками і автобусами на теперішньому рівні, тобто 35 центів. Згідно із згаданим законопроєктом Білого Дому, місто Ню Йорк одержало б тільки 70 мільйонів допомоги, а речник Метрополітального транспортаційного управління твердять, що потрібно 200 мільйонів долярів допомоги, шоб після 1 травня кошти проїзду не зросли до 60 центів, або й більше. Заява Кенета Кола створила можливість, що федеральний уряд призначить для міста Ню Йорку коло 150 мільйонів, замість 70 мільйонів, але остаточна сума не була встановлена.

Гемпстед вітає Ганну Колесник

Вістка у пресі про приїзд на американський терен і заплановані у більших містах концерти Ганни Колесник, зродила думку членів Управи Відділу УККА повіт Нассав запросити до нас з концертом недавню прімадонну - солістку столичної опери Києва, живого свідка нескореної України. Це ж бо вона зо своїм чоловіком Володимиром і іншими членами родини недавно вирвалась з „пекла на землі", покинула „комуністичний рай", щоб запротестувати проти насильства над Україною та, щоб той протест передати на Захід у вільний світ.

Проголошений у пресі плян поїздки виявив, що про якунебуть неділю, або суботу, не можна й говорити. Отже якщоб була якась можливість влаштувати в нас її концерт, то тільки в котрийсь вечір в тижні.

Після коротких переговорів голови Відділу проф. Ю. Солтиса з Централею УККА — як Спонзором — устійнено дату 22 лютого, п'ятниця вечором. Відбуто „наглу нараду" Управи і зачалась дуже інтенсивна підготова, бо часу лишилось небагато.

В п'ятницю, 22 лютого репрезентативна заля укр. катол. парохії в Гемпстеді, не зважаючи на будень, майже заповнена громадянством.

Бачимо гостей з Ню Йорку, а навіть з далекого Гартфорду. Піднеслась заслона і на сцену входить Ганна Колесник в супроводі свого чоловіка Володимира та племінника Вол. Ратушного, 17-літнього акомпаньятора співачки. Приявні повстанням з місць та грімкими оплесками привітали дорогих гостей. А це вітання було таке щире, що зразу в багатьох приявних показалась в очах непрошена сльоза зворушення.

Співачка мабуть відчула ту сердечність привіту і, дякуючи за неї своєю усмішкою, нав'язала відразу приємний контакт з слухачами. І цей контакт степенувався в програмі з кожною піснею, почерез арію з опери „Б. Хмельницький", доходячи до кульмінаційного свого верішка при таких піснях як: „Жита, жита", „Києве мій", та „Виростеш ти сину".

В кінці концерту три юначки в українських строях: О. Дацків, Л. Солтис, і М. Мицьо піднесли співачці букет рож, а голова Відділу УККА Ю. Солтис зложив від Громади щиру подяку за ту незабутню духову насолоду, що її принесла Ганна Колесник нашій громаді.

Після концерту відбулася, за скромною перекускою, коротка зустріч панства Колесників з представниками громади й організацій. Коротко промовив до приявних Вол. Колесник і його шановна дружина, і якщоб не те, що другого вже дня вранці наша співачка мусіла всідати до літака, щоб вечером співати в Рочестері, то приявні не випустили б їх з — поміж себе.

Н. Курвак

„Вісті з Чикаго: Осередок СУМА ім. М. Павлушкова

Закінчилися свята, проминули коляди, в нас вже новий 1974 рік, вода в церквах вже посвячена, сумівці повернулися до школи та до своїх ройових сходин. Цього року, як і кожного, різдвяні вакації заповнено різними імпрезами для розваги та для фізичного та громадського гартування не тільки сумівців, але й цілої української громади околиці Чикаго.

Зустріч зі св. о. Николаєм

22 грудня 1973 року сумівська родина Осередку ім. М. Павлушкова зустріла та привітала св. о. Николая, якого відіграв Павло Крутяк, культурно - освітній референт. Після короткої сценки, в якій виступили старші та молодші юначки та юнаки й наші наймолодші, є саме садочок, яким провадить Стефа Галамай, настав всім очікуваний час. Показалося, що у Чикаго всі є такі чемні, що навіть наш місцевий чортик, Володимир Хімяк помагав роздавати дарунки.

Базар

При кінці 1973 р., щоб веселіше всі зустріли новий 1974 рік, Управа Осередку влаштувала т р а диційний, дев'ятий з черги річний базар. Цінні речі на виграшу притягали всіх українців, не зважаючи на вік і погоду. Завдяки місцевому Відділові ОЖ ОЧСУ гостей прийнято обідом. За словами фінансового референта Осередку пана Захара Колодія, котрий вже дев'ять років провадить музикою та дотепер під час базару: „Хто грає, той виграє!"

Ювілейна маланка

Цього року святкуватимуть сумівці по цілій Америці 25-ліття СУМА, а сумівці з Осередку ім. М. Павлушкова святкуватимуть також 25-ліття Осередку. Веселий та успішний початок цих святкувань позначився у ювілейній 25-літній Маланці СУМА в Чикаго. Не зважаючи на великі сніги та гострий мороз, найбільша в історії сумівської Маланки в Чикаго кількість гостей прийшла зустріти п'ятнадцять дебютанток — всього понад 750 осіб.

До Комітету для підготови Маланки ввійшли: Богдан Десюк, голова, Іван Павлик, голова Управи Осередку, заступник, та члени Мирон Левицький, Захар Колодій, Євстахій Панчишин, Надія Голяш, Стефа Остапчук Мирослава Сандуляк та Микола Яременко, пані Надії Голяш та булавна Стефа Остапчук вклали всі зусилля у підготові дебютанток. Сама Маланка відбулася в суботу 12 січня 1974 у великій залі Голден Тіяра. Микола Яременко та Надія Голяш викликували дебютанток з батьками та з ескортами, а вітали їх голова Осередку Іван Павлик, булавна Стефа Остапчук та член управи Мирослава Сандуляк.

Прибуло на Маланку так багато осіб, що Маланчин комітет найняв дві українські оркестри, Чижика та Стецева.

Дебютантки, які виступили на ювілейній 25-річній Маланці з ескортами були: Надя Буда і Роман Бараболяк, Ліля Вислоцька і Богдан Яворський, Дарка Коваль і Орест Петровський, Іванка Косар і Тарас Дрозд, Вікторія Кульчицька і Роман Кавка, Анна Лецюк і Роман Лозинський, Оля Малейко і Євген Кіналь, Леся Матишак і Іван Шалева, Оля Нагорняк і Роман Грицай, Дарка Павлівець і Василь Тельвак, Марійка Павлюк і Ростислав Зботанів, Ірина Сало і Михайло Кучер, Анна Федорів і Тоні Павлів, Оля Хіч і Маріян Колодій та Сузанна Черінь і Мирон Панчук.

У дванадцятій годині півночі, чикаґський старий рік — Ярослав Конал притягнув на залю величезний торт, з якого вискочив молоденький новий рік, шестирічний Івасик Крутяк. І справді настав новий, свіжий рік, бо ця Маланка відзначалася тим, що за всіх двадцять п'ять років прибуло сюди найбільше молодших громадян околиці Чикаго.

Турнір стук-пук

Тиждень після Маланки на місце танків прийшов спорт, коли Управа Осередку та Батьківський комітет влаштували турнір стук-пук.

Ідею турніру подав старший юнак - впорядник Юрій Панчишин і він, разом з батьком, головою Батьківського комітету Йосифом Панчишином приготовили турнір: постаралися про трофеї, столи та м'ячі. До Судійної комісії входили Мирон Дахнівський та інж. Володимир Левицький.

Зареєстрованих комісія поділила на дві групи за віком: група тих, які ще не мали 16 років та група у віці 16 років, та група у віці. До першої групи входили 10 змагунів, а до другої — 12. В кожній групі треба було здобути три нагороди. Завзяті гри, не тільки сумівців, але й пластунів, тривали більше, як три години, з кінцевим вислідом таким: в молодшій групі здобули Борис Кусик, перше місце, Ростик Дахнівський — друге та Володимир Винниченко — третє, а в старшій групі здобули Юрій Сендунь перше місце, Михайло Бинь — друге а Володимир Бинь — трете.

Пожертви до Параґваю

Але час приходить і такий, коли сумівці не тільки бавляться, але працюють. Так перевели вони коляду і включилися в почесні колони під час водосвяття. Може найбільш цінний проєкт сумівців Відділу „Одеса" в Чикаго є цьогорічна збірка вживаної одежі, книжок та забавок, щоб переслати бідним українським громадам світу.

Проєкт цей мав свій початок, коли Христина Федак, член Булави, хотіла подарувати кілька старих сумівських одностроїв (хто з Вас ще пам'ятає ті старі, сині сумівські однострої?), які ще осталися в домівці. Відтак Булава вирішила плян збірки, а референтура преси й інформації порозумілася з Головною Управою СУМА, яка передала кілька адрес, де можна було вислати даровані речі. Рішено висилати ці речі до Параґваю, в Південній Америці. Треба заявити, що самі організатори збірки при Булаві не сподівалися такої жертвенности з боку чикаґської української громади; вислано до Параґваю 44 великі пачки з одежею та забавками, та дві пачки книжок. Крім цього, ще дві пачки переповнені одежею були даровані „Ґудвил Індустрії" від Відділу Юнацтва „Одеса".

Т. Д.

Збори Гуцульського Т-ва „Черемош"

Збори Гуцульського Т-ва „Черемош" відбулися 9 грудня м. р. у Філядельфії. Їх відкрив уступаючий голова І. Гаврилюк, відчитавши денний порядок. Тоді провід перебрала обрана президія Зборів у складі — Д. Василащук — голова, В. Панчак — заступник, Д. Ткачук — секретар.

Найперше Президія ствердила правосильність Зборів. З нагоди близьких Різдвяних свят і Нового року зібрані постановили переслати сердечний привіт і побажати всього найкращого всім гуцулам на чужині, на рідній Верховині, а також усьому многострадальному українському народові.

Вислухавши звітів уступаючої Управи Збори висловили їй своє довір'я, бо певна праця у міру можливостей була виконана, як серед своїх земляків - гуцулів, так і серед української громади. Т-во „Черемош" є членом УККА, ЗУАДКомітету, дає скромні пожертви на громадські цілі, як рідна Школа й видавництво. Влаштувало кілька своїх імпрез, брало участь у різних національних маніфестаціях, наприклад, у маніфестації в роковини голоду у Вашингтоні, масово і святочно зустрічало Верховного Архиєпископа Кардинала Йосифа Сліпого у Філядельфії. За час свого існування Т-во „Черемош" придбало майна на суму біля 5.000 дол. З того велика частина видана оригінальні гуцульські строї, які є власністю товариства. У звітному часі товариство має в своєму реєстрі коло 80 членів.

За час свого існування Т-во „Черемош" відпровадило з належною пошаною на вічний спочинок коло десятка своїх членів, яких пам'ять щороку вшановують на Зборах. Цьому лихові ніхто не в силі зарадити, бо вже такий Божий і природний закон. Але ми, — ті, що ще живемо, мусимо поставити собі питання — чи ми виконуємо наші завдання супроти нашої поневоленої Батьківщини Гуцульщини, щоб і нас колись згадали не злим, тихим словом...

На підставі звітів членів Т-ва „Черемош", що входять до Конференції Гуцульських Товариств Америки й Канади Збори вважають, що праця Конференції за минулі два роки не пробігала задовільно у кожній ділянці нашого організаційного життя, а зокрема у видавничій. Конференція потрактувала видавничу справу, як щось маловажне і легке до здійснення, мовляв, досить її проголосити в пресі, а гроші і матеріяли посипляться. Через цю неоправдану поставу Конференція не покликала Редакційної Колеґії і Видавничого Комітету з-поміж кращих гуцулів, любителів Гуцульщини і знавців того діла, які б спільним зусиллям зібрали і впорядкували потрібний науково - історичної ваги матеріял. А також належно зробили конторис такої праці і подали до відома нашій громаді у можливій до здійснення формі. Збори вважають, що те, що Конференція дотепер зробила у видавничій справі і у збірці передплат є незадовільне і повинно бути якнайскоріше вияснене жертводавцям і передплатникам, а перш усього всім товариствам, які входять до Конференції Гуцульських Товариств. Якщо Конференція не полагодить того так, як вимагає серйозна підготова такого видання, тоді Т-во „Черемош" не буде нести моральної і матеріяльної за те відповідальности.

Щож до журналу „Гуцулія", то Збори вважають, що це видання є твором Чикаґського Гуцульського Т-ва „Чорногора" і лише воно несе під кожним оглядом відповідальність за той журнал. Нашим завданням є дати фінансову допомогу, коли ми вважаємо, що той журнал виконує корисну працю для нас, гуцулів, на чужині.

Також Збори ствердили, що не було ширшої діяльности в організаційному напрямку і в інших гуцульських товариствах, які намагались бути центральними. З приводу такого невідрадного стану Збори висловлюють глибоке стурбовання і стверджують прикрий факт, що ми тут на чужині не віддзеркалюємо того дійсного гуцульського завзяття і патріотизму, що його винесли з рідної Верховини. Головно дуже болючим є те, що у нас брак щирої братерської любови і чесної співпраці для доброго імени гуцулів, тут — для допомоги нашим братам, там — на поневоленій, але нескореній Гуцульщині. На нас звернені очі всіх тих, що люблять нашу чарівну Гуцульщину і чекають від нас багато на відтинку організаційному, мистецько-творчому, традиційно - побутовому, а головно у видавничій ділянці — науково - історичних, національно - політичних і релігійно - побутових видань про Гуцульщину. Кожному відомо, що Гуцульщина в кожній ділянці нашого життя є творча і діяла так під різного роду ворожими окупаціями. А чому ми тут на вільній землі хочемо бути останніми? Ні! Дорогі браття і сестри, рідні гуцули, ми мусимо діяти, бо час летить, а наші ряди меншають.

Тому Збори закликають усі наші існуючі гуцульські товариства і окремі особи, оживити свою діяльність на місцях і шукати більшої співпраці між собою у кожній галузі, а головно в видавничій ділянці. Ми віримо, що наші недоліки можна при добрій волі усунути і тоді можемо багато зробити — лиш спільними силами, спільною та щирою співпрацею на честь і славу нашій Гуцульщині.

Обрано нову Управу: Іван Гаврилюк — голова, Дмитро Ткачук — заступник; Дмитро Василащук — касиєр; Михайло Луців — організаційний референт; Дмитро Сороханюк і Анна Желівців — імпрезові референти; Євдокія Сороханюк і Марічка Панчак — господарські референти; Іван Бейсюк і Стефан Штифурак — члени; Андрій Шекерик, хроніка із життя і діяльности Т-ва „Черемош". Контрольна комісія — Дмитро Федорійчук, Григорій Іней, Василь Зітинюк. Товариський Суд: Микита Драґенчук, Іван Лелет, Василь Ткачук.

Цей звіт одобрила Резолюційна комісія у складі: Д. Ткачук, Д. Сороханюк, Ярослав Лелет, Іван Гаврилюк, Л. Бурачинська, вислухавши звідомлення і дискусії.

Д. Т.

Загальні Збори 301-го Відділу УНС

Річні Загальні Збори 301-го Відділу УНСоюзу ім. Дмитра Вітовського в Чикаго (Ілл.), відбулися в неділю, 3-го березня ц.р. о годині 1-шій по пол. в залі православної парафії Катедрального Собору св. Володимира при Оклей і Кортез вулиць. Збори відкрив довголітній голова того Відділу проф. Василь Іващук. Подав програму Зборів, попросив присутніх однохвилинною мовчанкою вшанувати пам'ять померлих минулого року чотирьох членів того Відділу і попросив обрати Президію Зборів. На пропозицію Н. Ткачинського, одноголосно обрано: проф. В. Іващук — голова а Ю. Паславський — секретар. Голова Зборів ще раз прочитав порядок нарад, і тоді приступлено до дальших точок Зборів. Трофим Марцинюк прочитав протокол з минулорічних З. Зборів, який був прийнятий без змін. Загальний звіт про працю минулого року подав голова Відділу.

Фінансовий звіт подав фінансовий секретар П е т р о Врублівський (теж довголітній фінансовий секретар того Відділу). Контрольна комісія на чолі з Юрієм Паславським одобрила звіти. По дискусії над звітами, на пропозицію К. комісії, уступаючій Управі уділено вотум довіря з подякою за працю у минулому році. На біжучий рік одноголосно переобрано Управу в тому самому складі, а саме: проф. Василь Іващук — голова, Онисим Врублівський — заступник голови, Петро Врублівський — фінансовий секретар, Трофим Марцинюк — рекордовий секретар, Іван Стадник — касієр і Євгенія Іващук — суспільна опіка.

Контрольна комісія: Юрій Паславський — голова а Ткачинський і Струк — члени.

По внесках і пропозиціях, як у минулих роках, рішено дати фінансову допомогу від Відділу нашим громадським, культурним і парафіяльним організаціям, а саме: ЗУАДК 10 дол., НТШ. 10 дол., УККА 15 дол., Українознавство при Іллинойському університеті 25 дол., парафія свв. Володимира і Ольги в Чикаго 25 дол., парафія св. Володимира 25 дол., церква-пам'ятник в Саут Бруку 25 дол., УВУ в Мюнхені 25 дол. і Бібліотека ім. С. Петлюри в Парижі 25 дол. — разом 185 долярів.

Треба сказати, що ті гроші були зібрані з дрібних членських внесків, і вони незалежуються в касі, а йдуть на допомогу нашим організаціям.

По офіційним закриттю Загальних Зборів, відбулися звичайні Збори для вибору делеґата і заступника на Конвенцію УНС, яка відбудеться у травні ц.р. Делеґатом від 301-го Відділу обрано Петра Врублівського, а заступником проф. В. Іващука. На тім Збори закінчено.

Т. Марцинюк

Внески та пожертви для УВАН у ЗСА в 1973 р.

Подаємо другий список жертводавців, що склали внески та пожертви для Академії в1973 році:

по 125. — Вера Мілянська, Ню Гевен, Конн.

по 25.00 дол.: Вадим Андрієвський, Н.Й., д-р Е. Андрусяк, Детройт, Юрій Артимшин, Н.Й., Варвара Бакало, Н.Й., д-р Володимир Бакум, Н.Й., Андрій Баранник, Масс., Сергій Бервицький, Н.Й., Марія Безпечна, Канада, Володимир Безсонів, Ню Джерзі, проф. Ярослав Білинський, Делавер, Віталій Богданів, М.Д., Н.Й., д-р Михайло Борецький, Віржінія, С. Боженко, Сан Франціско, „Будучність", Кредитова Спілка, Торонто, д-й Юрій Бульбенко, Па., Олександер Воронін, Мд., проф. Богдан Винар, Колорадо, проф. Г. Гагарин, Ню Джерзі, Марія Галун-Блох, Денвер, м-ро Йосип Гійняк, Н.Й., д-р Василь Гнєвний, Н. Дак. Бернайд Годовський, Каліф., проф. Гаврило Гордієнко, Філя, д-р Андрій Горняткевич, Едмонтон, проф. Олександей Грановський, Ст. Пол, д-р Петро Грищак, Ню Дж. д-р Константин Громів, Н.Й., Архиєпископ Марко Гундяк, Н. Дж., проф. Яків Гурський Де Вітт, Н.Й., Віталій Гарбер, Вірдж., д-р Ярослав Гелета, Мд., Микола Демко, Сіяттл, Ваш., д-р Микола Дейчаківський, Огайо, Олександер Діберт. інж. Каліф., Павло Дзуль, М.Д. Міч., д-р Василь Дмитрюк, Мінн., Іванна Джус, Н. Дж., д-р Роман Дражньовський, Н. Дж., Микола Дяковський, Мюнхен. Надія Ефимова, Н. Й., Орест Загайкевич, Н. Дж., проф. Іван Замша, Н. Й., Мирон Зарицький, М.Д., Н. Й., проф. Василь Знаєнко, Н.Й., проф Мирослава Знаєнко, Н.Й., І. Іськів, Каліф., д-р М.С. Іваницький, М.Д. Ілл., Віктор Качур, Огайо, Ольга Кекіш, Н. Дж., д-р Неоніла Кордиш-Головко, Ст. Пол, проф. Іван Коропецький, Н. Дж., проф. Григорій Костюк, Н. Дж., д-р Теодор Костюк, Мд., проф. Володимир Коваль, Венесуеля, д-р Лариса Коваль, Рочестер, о. Віталій Коваленко, Р.А., Тарас Коцбур, Каліф., Петро Крамаренко, Інж., Н.Й., В.М. Кучкуда, Н. Дж., Петро Куриленко, Філя, д-р Лео й Ірена Кушнір, Філя, Юрій Кузьмич, Н.Й., Микола Кузьмович, М.Д., Бабилон, Юрій Лавріненко, Н.Й., Микола Лебедь, Н.Й., В. Левіцький, Філя, д-р Мирослав і Марія Лібер, Інд., Оксана Лобачевська, Чікаґо, Михайло Логаза, Д.М., Сиракюз, Антоній Лак, Мд., проф. Юрій Луцький, Торонто, Юрій Личковський, Фльорида, д-р Іван Лисяк-Рудницький, Едмонтон, Іван Макаревич, М.Д., Н.Й., Стефан Максимюк, Мд., Василь Марчук, Д.М., Ілл., проф. Любов Марголіна - Гансен, Ваш. Д.К., ра Мілянська, Ню Гейвен, Лео Мурський, М.Д., Ілл., д-р Ярослав Михайлович, Інд., С. Нечипорук, Н.Й., Софія Незд, Н.Дж., Евген Нолден, Н.Й., Митро Николенко Масс., д-р Василь Омельченко, Н.Й., проф. Петро Одарченко, Ваш. Д.К., д-р Микола Палій, Віск., д-р Анна Пашківська, Н.Дж., Ярослав Пастушенко, Н.Й., проф. Ярослав Пеленський, Айова, д-р Мирослав Прокоп, Н.Й., Павло Прокопенко, Н.Й., д-р Василь Приходько, Міч., проф. Іван Решетар, мол., Сіяттл, Теодор Решетило, М.Д., Огайо, проф. А. Романюк, Оттава, Василь Розгін, М.Д. Клівленд, д-р Олена Савицька-Харечко, Каліф., Микола Савицький, Н.Й., Володимир Семенина, Інж., Н.Дж., Михайло Сенків, Мд., Василь Стан, Масс., Петро Стрижовець, Трой, Н.Й., Михайло Ступка, Н.Й., Іван Світ, Н.Й., Остап Тарнавський, Філя, Любина Терещенко, Н.Й., Степан Тимків, М.Д., Мд., УКК Відділ Огайо, Лорейн, Український Центральний Комітет в Маямі, проф. Філімон Украдига, Юта, д-р Симон Федюк, Н.Й., Орест Філіпович, М.Д., Мінн., А.П. Філіпович, Мінн., Іван Холодняк, Огайо, Богдан Худіо, Д.М., Н.Дж., Б. В. Ціропалович, Конн., д-р Богдан Цимбалістий, Н.Дж., М. Шаблій, Ілл., В.О. Шебунчак, М.Д., Н. Дж., Тарас Шегедин, М.Д., Н.Дж., Александер Шкільник, Д. М., Огайо, Роман Шраменко, Н.Дж., Сергій Швайковський, Н.Й., В. Шиприкевич, Філя, д-р Антін Шутка, Детройт, Валентина Юрченко, Н.Й., Данило Яценко, Інж., Н.Й., Петро Ярема, Н.Й., Аркадій Яременко, Чікаґо, Марія Ярославська, Д.Д.С.

по 20.00 дол.:

Петро Андрусів, Н.Й., Віталій Білинський, Н.Й., Ілля Демиденко, Рочестер, проф. Михайло Воскобійник, Конн., Оксана і Іван Воскобійник, Па., Софія Гаєвська, Денвер, Микола Громницький, Каліф., проф. Мирон Заклинський, Н.Й., Евгенія Залевська, Ваш., Д.К., проф. Яків Зозуля, Н.Дж., Микола Іваницький, Н.Й., Юрій Кафтан, Н.Й., Архип Кмета, Н.Й., Мирослав і Ірена Колтунюк, Інж., Н.Й., Юрій Кушнір, Д.Д.С., Йонкерс, Юрій Логин, Канада, Евген і Ксеня Луцькі, Н.Й., Леонід Лиман, Н.Й., Зінаїда Мацик, Н.Й., Юліян Манастирський, Детройт, Осип Марусяк, Філя, Василь Мігайчук, Д.Д.С., Парма, Юхим Нещадименко, Н.Й., д-р Михайло Несін, Н.Й., проф. Павло Нікішин, Масс., проф. Наталія Осадча-Яната, Н.Й., Вадим Павловський, Каліф., д-р Евген Перейма, Н.Дж., Петро Попадюк, М.Д., Мінн., Іоанна Ратич, Н.Дж., Федір Ревенко, Чікаґо, д-р Степан Ріпецький, Н.Дж., Сергій Сімяник, Н.Й., Ілля Тащук, Н.Й., Сергій Фурса, Детройт.

По 15.00 дол.:

Галина Ефремов, Н.Й., Віктор Вініч, Денвер, Михайло Ждан, Клівленд, Ярослав Клим, Н.Й., Федір Корсун, Філя, Диметріус Кострубяк, М.Д. Мд., Ада Кулик, Ваш. Д.К., д-р Олесь Лоацький, Мд., д-р Михайло Паламар, Філя д-р Богдан Романенчук, Ніяґара, Дан М. Санчук, Каліф., Дарія Савдик, Д.М., Детройт, проф. Богдан Томків, Н.Й., Аркадій Тратчук, Н.Й., А. Худяк, Міч., д-р Василь Ящун, Па.

Управа Української Вільної Академії Наук у ЗСА і Управа Фундації її висловлює сердечну подяку в с і м жертводавцям, що своїми внесками і пожертвами допомогли Академії в 1973 році продовжувати свою наукову та видавничу діяльність і працю бібліотеки і Музею-Архіву ім. Д. Антоновича.

Сподіваємось, що і в 1974 році Ви підтримаєте працю Академії. Внески та пожертви просимо надсилати на адресу:

Пожертви від 10.00 дол. і нижче будуть подані в спискові ч. 3.

Управа УВАН і
Управа Фундації УВАН

Відбулися Річні Збори 86-го Відділу СУА ім. О. Теліги в Нюарку

Нюарк, Н. Дж. — Тут відбулися дня 20-го лютого ц.р., в Домі УСТ „Чорноморська Січ" 9-ті Річні Заг. Збори 86 Відділу ім. О. Теліги в яких взяли участь голова Окружної Ради СУА Н. Бігун і скарбничка Цертралі СУА — О. Мусаковська.

Збори відкрила молитвою уступаюча голова — М. Граб, а дальше ведення перебрала вибрана Президія в складі: Н. Бігун — голова, Б. Ольшанівська — секретарка. Після відчитання і прийняття протоколу з попередніх Зборів, відбулося звітування уступаючих; голови — М. Граб, в заступстві хворої С. Жеребецької касієрки — М. Польнська, референтки розпродажі книжки В. Барки „Жовтий Князь", що її видав 86-ий Відділ та Контрольної комісії. Згідно з цими звітами в діловому році до Відділу приступило 5 нових членок. Відбуто 10 ширших сходин членок, 1 засідання Управи і 5 сходин поодиноких Комітетів. Між іншими на ширших сходинах відбулося 5 доповідей на цікаві і актуальні теми. З основніших імпрез, що їх влаштовано, були: Мистецька виставка в приміщенні бібліотеки в Мейпелвуді, писання писанок, спів-участь в міжнародному фестивалі в коледжі Блумфілду, разом з 18-м Відділом СУА з Пассейку, кольорама, показ моди, базар. Членки Управи брали активну участь в маніфестації в пам'ять голоду в Україні, в привіті Верховного Архиєпископа Йосифа Сліпого, в „Дні Союзянки", в урочистостях підписання „Українського Дня", що їх проголошували посадники міст: Мейпелвуду і Ірвінґтону з нагоди Роковин Проголошення Самостійности України. Заходом референтури суспільної опіки 86-го Відділу, вислано 5 пачок українським сиротам в Бразилії, відвідано хворих і нових матерів в шпиталях і домах, виявлено опіку над старшими, вічначними нашими громадянами.

В часі дискусії над звітами, слово взяла пані О. Мусаковська, яка, вітаючи 86 Відділ від Централі СУА, висловила признання Управі за її успішну працю. Згадуючи про переслідування і русифікацію, що її проводить окупант в Україні та про наші намагання задержати ідентичність у вільному світі, президентка з а к л и к а ла дбайливо плекати рідну мову, традицію, релігію, культуру і мистецтво. Підкреслила важливість праці жіночих організацій в громаді в ділянках: організації світличок і садочків, книголюбів та в патріотичному вихованні дітей. Пригадуючи про ювілей СУА, прелеґентка взивала членок бути гордими, що ця наша організація дожила в ЗСА до свого славного 50-річчя. Після дискусії на внесок Контр. комісії, Збори — одноголосно уділили абсолюторію уступаючій Управі. На пропозицію Номінаційної комісії вибрано нову Управу в такому складі: Н. Клапіщак — голова, Л. Пенцак — заст., В. Ольшанівська — секретарка, С. Жеребецька - М. Полянська — касієрки, М. Савицька — вих. реф., С. Темницька — сусп. опіка, А. Твардовська — пресова, Г. Стецура - Л. Лапичак— господарські, Л. Гайдучок — освітня, О. Стеранка — імпрезова, Я. Сниклик — організаційна. Контр. комісія: М. Граб, Я. Чіх, Н. Кизима. Перебираючи дальше ведення Зборів нова голова подякувала за довіря та на закінчення програми Зборів предложила новий плян праці Управи, що його одобрили присутні членки.

Анна Твардовська
(прес. реф.)

Помер Ілля Околіта

У Вунсакеті, Ровд Айленд, 18-го лютого ц.р. помер на 78-му році життя союзовий піонер бл.п. Ілля Околіта, член 206-го Відділу УНСоюзу „Запорозька Січ". Помер нагло під час зборів цього Відділу в залі української православної церкви св. Михаїла. Покійного, який був парафіянином цієї церкви, похоронено 20-го лютого на церковному цвинтарі. Залишив дружину Анну, дочку Стеллу Тев і троє внуків у Детройті, а також сестру Анну в Україні.

Бл.п. Ілля Околіта народився 1895-го року в Кокошинцях, Західня Україна. До ЗСА прибув у 1912-му р. та поселився у Вунсакеті. За молодих ще літ став членом 206-го Відділу УНСоюзу та був вибраний на предсідника цього Відділу. Протягом 35 років був власником фризієрні, а раніше працював ткачем у варстатах Вунсакету. Брав активну участь в українському громадському житті.

ЧИ ВАША ДИТИНА ХОДИТЬ ДО УКРАЇНСЬКОЇ СВІТЛИЧКИ? ЗВЕРНІТЬСЯ У ЦІЙ СПРАВІ ДО ВИХОВНОЇ РЕФЕРЕНТКИ ВІДДІЛУ СУА, ЩО Є У ВАШІЙ МІСЦЕВОСТІ

ВЕЧЕРНИЦІ „ЧЕРВОНОЇ КАЛИНИ" В РОЧЕСТЕРІ

Дебютантки „Червоної Калини". Стоять (з ліва): Таня Баб'юк (ескорт Михайло Коханівський), Лідія Білоус, (Борис Яковина), Сузанна Бойко, (Іван Мартинюк), Тетяна Григоренко, (Роман Гайдучок), Марта Еливів, (Марко Мотика), Христя Костюк, (Ігор Закужний), Марія Куцій, (Ераст Гафткович), Алла Люра, (Петро Гик), Венді Сімкало, (Ігор Куданович), Надя Филип, (Іван Куданович), Лідія Чорній, (Марко Бах) і Наталка Юрчинська, (Павло Стасів).

Між еміґраційними буднями бувають дні загальної радости, зрозуміння, культурного товариського співжиття.

До таких днів належать традиційні вечорниці „Червоної Калини", що кожного року відбуваються в українській громаді в Рочестері, Н.Й. завдяки дбайливим заходам наших чарівних пань із місцевого відділу Червоного Хреста та обох відділів Союзу Українок. І нашим паням належиться за це велике признання й подяка. Бо це ж незаперечний факт, що коли б не наше жіноцтво, то навряд чиколинебудь довелося б танцювати на „Червоній Калині" або на ґрадуаційних імпрезах нашої молоді.

Вечорниці Червоної Калини, що відбулися 9-го лютого ц.р. в репрезентативній залі Флеґшип готелю, відкрив голова дивізийників Василь Білан, який представив аранжера імпрези інж. Любомира Ґалуґу, якому припняли корсаж пані: Іванна Мартинець і Мирослава Приймак. Найбільш піднесеною частиною вечорниць була презентація деб'ютанток, яких дуже гарно представляла Міра Пови. Коротке слово до дебютанток виголосила Слава Зелез. У своєму слові до деб'ютанток Зелез підкреслила, що цей вечір залишиться у їхніх молодечих серцях незатертою картиною на все життя.

Приємну хвилину пережили теж батьки деб'ютанток, які почали танцювальну частину вечорниць вальсом із своїми донями, передаючи їх згодом їхнім ескортам.

Прекрасна забава з танцями й співами, під звуки оркестри „Нічна мелодія", продовжувалась до другої години.

С. Чорній

У Лос Анджелесі вшановано пам'ять І. Франка

Тарас Шевченко та Іван Франко — це дві великі постаті, що їх щороку вшановує академіями та імпрезами свідоме українство. Урочистості, пов'язані з відзначинами Лос Анджелесу президентом УНР в екзилі М.А. Лівицьким, справи організаційні (як напр. перевибори Управи) змушували щоразу відсувати надалі готоване ще з осени відзначення пам'яті Великого Каменяра, що його (відзначення) діяльно готувала культ. референт Управи громади св. Андрія Первозванного — Лідія Ємець і Євгенія Грінвальдт — удова єп. пам'яті режисера В. Грінвальдта.

Франківський Вечір з участю запрошеного доповідача — знаного культурно-громадського діяча проф. В. Гаєвського відбувся в залі громади св. Андрія Первозванного при вул. Сатерленд 1456 2-го березня ц.р. Програму його відкрила Лідія Ємець і попросила на сцену доповідача.

На відміну від „всеохопних" (а тому й назагал поверхових) „святкових" доповідей чи рефератів, проф. В. Гаєвський сконцентрував свій виклад на одному — до речі, менше знаному ширшій громаді — юнацькому періоді життя й творчости Ів. Франка на тему: „Юнацькі роки Івана Франка". Взявши саме цю тему, доповідач реалізував вельми важливу настанову Франківського Вечора, а саме: промовити до серця і розуму нашої молоді (яка хоч і в невеликій кількості, а все ж була в залі), подавши їй світлий взірець для наслідування.

Справді бо: постать молодого хлопчини, а далі юнака Івана Франка, з його непогамованою жадобою знання і прагненням волі й правди, з невсипущою працьовитістю і доланням перешкод, — здатна зворушити кожну живу людину. І це вповні доніс до слухачів прозоро - ясний, текст доповіді. Про це свідчила непорушна тиша в залі під час викладу і тривалі оплески опісля.

По закінченні доповіді сцену опанувала п-ні Євгенія Грінвальдт з молоддю — її вихованками та вихованцями в ділянці деклямацій — 4 дівчини і 3 хлопці. Опріч їх Євгенія Грінвальдт запросила на сцену соліста Петра Марцініва, а біля фортепіяна зайняла місце проф. Леся Куриленко.

Першим у літературно-музичній програмі виступив учень останньої кляси гайскулу Гриць Гнип, деклямуючи поезію В. Сосюри „Слово Франка". Добра точка і добре виконана.

Другою точкою був сольоспів Анатоля Валюха (баритон). Він виконав композицію „Не беріть із зеленого лугу верби" — Я. Степового і арію Кармелюка з опери „Кармелюк", муз. В. Костенка. Природа обдарувала Ан. Валюха приємного тембру баритоном, а також і відповідною для сцени зовнішністю. Жаль лише, що педагогічна праця в американській школі забирає у нашого співака так багато часу й енергії. До того ж ще місце його праці і мешкання дуже віддалені від головного осідку української громади в Лос Анджелесі. За більш сприятливих абставин Ан. Валюх міг би куди частіше збагачувати наші культурно-мистецькі імпрези вокальним хистом.

Деклямацію поезії Івана Франка „У долині село лежить" виконав молоденький, але вже добре знаний громаді декляматор Віктор Гнип. Як і завжди, він деклямував виразно вимовляючи українські слова — заслуга, безперечно, в першу чергу його родинного оточення.

Віктора Гнипа змінила студентка Леся Полотнянка, деклямуючи поезію Ів. Франка „Веснянка". На сцені була і тільки аж двічі виступала її рідна сестра — Христя Полотнянка. Обидві сестри знані як взірцеві пластунки, охоче беруть найдіяльнішу участь у культурно-мистецькім житті громади.

Дотримуючись доцільного чергування деклямацій і співу, Є. Грінвальдт з черги звела дальшу музичну точку — і на авансцену виступив тенор-соліст П. Марцінів. Він виконав народну пісню „Ой зійди, зійди, ясен місяцю", „Надії", муз. Лопатинського і твір „Із сліз твоїх" — муз. О. Нижанківського, отримавши оплески всієї залі.

Після дальших двох поезій Ів. Франка, що їх на доброму рівні проделямували Юрко Ємець („Котляревському") і Лариса Ємець („Весняна елегія"), заповідачка попросила мелодеклямацію „Ой умер старий батько" — Шевченка - Лисенка. Христя Полотнянка як декляматор, а проф. Леся Куриленко як піяністка — гідно впоралися з трудним завданням.

Відтак заповідачка оголосила дальшу точку: деклямацію поезії Ів. Франка „Гримить" — і на авансцені появилась маленька пластунка Марійка Васильків. Всі молоденькі учасники Вечора належали або до Пласту (обидві сестри Полотнянки і Марійка Васильків), або до Ліги православної молоді (Юрко Ємець, Лариса Ємець, Гриць Гнип і Віктор Гнип). Щодо деклямації Марійки Васильків, мусимо зазначити гарну дикцію і поправну інтонацію: недарма організаторка доручила їй і Лесі Полотнянці проделямувати удвох славнозвісну поезію „Каменярі", чим власне і завершено програму Вечора.

У міжчасі ще були дві прегарні деклямації і вокальний виступ солістки (сопрано) Ніни Сиволап. Франкову поезію „Не забудь юних днів" гарно проделямувала Христя Полотнянка, а „Земле, моя всеплодющая мати" — сама організаторка мистецької частини Євгенія Грінвальдт, доносячи до слухачів високий патос поезії Франка.

Заповідачка подала прізвище Ніни Сиволап — і на сцені появилась струнка постать молодої жінки з ніжними рисами обличчя. Вона співає „Веснівку" — слова Шашкевича, муз. Матюка і „Як почуєш вночі" — слова І. Франка, муз. Д. Січинського.

Авторові цих рядків доводилося пару разів раніш чути названі солові точки у виконанні менше і більше кваліфікованих вокалістів. І, щодо другої точки — на слова Франка, то нам здається, що ніхто з виконавців не дав такої вникливої, глибокої інтерпретації (трагічної) любови поета, як Ніна Сиволап. В її співі ми відчули не лише відповідний вишкіл, кваліфікацію, а й справжній мистецький хист співачки.

Оплески, ще раз оплески — і Вечір закінчено класично — в циклі громадсько-патріотичної лірики Франка — поезію „Каменярі".

А. Юриняк

Клівлендські сумівські дзвони

23-го червня 73 р. у день їхнього вінчання раділа молода пара, Мирослава Мудрак і Ігор Цішкевич, раділи їхні батьки й раділа українська громада в Клівленді, бо сьогодні багато надійних молодих людей, дуже часто одружуються із не-українцями і тим самим пропадають для українського майбутнього. А ця молода пара виховувалась і зростала в Осередку СУМА ім. Гетьмана Богдана Хмельницького в Клівленді та у Від. Ю. СУМА „Корсунь" проводила юні роки і набувала знання для дальшого майбутнього.

Вінчання довершив монс. о. Дмитро Гресько, парох свв. Апостолів Петра і Павла в Клівленді. Молода пара була активна в Осередку СУМА, в студентській громаді ім. Адама Коцка і ТУСМ-і ім. Миколи Міхновського. Тому на їхнє весілля прибуло коло 400 осіб. Весільне прийняття відбулось в Саксенгаус гол.

При вході на залю молода пара вклякнула і просила у батьків благословення; гарно вив'язались із своєї почесної ролі старости і старостини: д-р Ю. Кульчицький, І. Краснянський, Марія Сулима і Мирослава Футей та їхні дружки і дружби: Дарка Мудрак — Л. Мудрий, Марійка Максимяк — Р. Цішкевич, Наталка Максимяк — М. Мігелич та Ірена Мудрак — В. Мигаль (дружки дві сестри і дві кузинки та брат молодого).

Молода — Мирослава Мудрак народилась 1950 р. в Клівленді. Вона дочка Марії і Василя. Батько її — в'язень німецьких концентраційних таборів, довголітній член Визвольного Фронту, колишній голова ООЧСУ і СУМА, головний виховник в Ю. СУМА зі ступенем 2-го виховника і вже з найменших років виростив дочку Мирославу в любові до всього українського і з наймолодших років записав її до Ю. СУМА.

Початкову школу Мирослава закінчила в українській парохіяльній школі св. Йосафата а середню — в Лорд Академі гайскулі з надзвичайними оцінками, отримала стипендію і її прийнято до Кейс-Вестерн Резерв університету. Вперті прийнято її до Колюмбія університету в Ню Йорку та у 1973 р. закінчила студії ступенем магістра і тепер вона надалі плянує завершити свої студії докторатом.

На пропозицію СУА в 1971 році була в Блаженнішого Верховного Архиєпископа Кардинала Йосифа і працювала у його бібліотеці. Під час перебування у Клівленді, Блаженніший поблагословив на її весілля ікону Пречистої Божої Матері.

Молодий — Ігор Цішкевич народився 1948 р. в Верігені — Бельгія, в родині Анни і Теофіля Цішкевичів. До Клівленду прибув 1954 р. і вже в тому самому році його батьки записали до Ю. СУМА і зараз післали на юнацький табір, де він був найулюбленішим юним таборовиком, а для цього старших від нього — взірцем. Від того часу Ігор відбував навіть по два табори на рік, завжди був у таборових проводах, брав участь у першому сумівському „Летючому таборі" по Европі, був учасником на сумівській Оселі СУМА в Елленвіллі, де вже перед 18-ма роками отримав виховника 1-го ступеня, а на першому Зборі СУМ-у в Монтреалі, Канада (під час Світової Виставки) був заступником Команданта хлоп'ячого сумівського табору. В Осередку СУМА в Клівленді відзначився як найкращий танцюрист в сумівському балеті, де дуже часто в ролі чумака і інших сольо чи дуетах можна було бачити молодого Ігоря на телевізійному екрані.

Початкову школу Ігор також закінчив в українській парохіяльній школі св. Йосафата, а навчання у Вест Тек гайскулі завершив з дуже добрими успіхами, там же й відзначився в спортовому житті і належав до команди копаного м'яча.

Ігор Цішкевич як молодий учень гайскулу не погоджувався, дискутував а то й переконував учителів, які подавали або пояснювали фальшиво факти з історії, переважно Всесвітної, де були неправильні або невиразні вислови про Україну. 1970 року в Джон Керол університеті закінчує студії ступенем бакалявра, а в 1972 році одержує в тому ж університеті ступінь мастерс, де його відзначено і поміщено на гоноровій „Дін-лисі". У дому ж університеті в спорті здобув 6 нових рекордів, а головно: в штафет і бігах, з перешкодами. Тепер працює над докторатом південного Іллінойського університету, у мистецькій ділянці. Дженка і Курбаса. Ігор вже два роки був командантом юно-сумівського табору на оселі СУМА „Хортиця" коло Клівленду, головою ТУСМ-у ім. Міхновського, і головою студентського товариства ім. Адама Коцка в Клівленді. Сьогодні є в Товариському суді ГУ СУМА, а в Центральній Управі СУМ-у він був також членом Товариського Суду. Тому під час гостинного прийняття представники цих організацій складали найщиріші гратуляції молодій парі, в першу чергу бажаючи їм закінчити студії і надалі працювати в українському молодечому суспільному житті.

Привіти складали: Г. Себій ГУ. СУМА, мгр Анна Брездун — координатор сумівської молоді стейту Огайо, член ГУ СУМА і голова Осередку СУМА ім. Тараса Шевченка на Пармі, д-р Б. Футей УЗО — Відділ УККА в Клівленді, П. Венгрин — культурно-освітній референт Осередку СУМА ім. гетьмана Богдана Хмельницького в Клівленді, Зеня Хома від студентського Т-ва ім. Адама Коцка в Клівленді.

„Молода пара була активістами як в СУМА так і в студентських товариствах. Вони обидвоє члени редакційної колегії, видавали студентський журнал „Летюче Віконце" і обидвоє студіюють мистецтво. На їхньому весіллю зібрано поважну суму грошей і розділено: на Визвольний Фонд 135. —, сумівське видання „Крилаті" 133.—, „Авангард" 132. — і на Радіопрограму, Визвольного Фронту- 29. — дол. разом — 429. — дол. збірку перевели: Валя Васьлик — В. Кметь, Олекса Савчак — П. Венгрин, Ю. Коцюмбас і С. Кавка.

Молода пара належить до 240-го Відділу УНСоюзу в Клівл. Є. Коновальця в Клівленді.

-Володимир Кметь

Успіхи нашої молоді

Інж. Євген Струмінський

З початком листопада м. р. відбулася в Монтреалі вже третя з черги градуація молодого нашого професіоналіста — інж. Євгена Струмінського.

Він народився в Австрії в 1947 р. в родині лікаря-хірурга д-ра Романа Струмінського та Марії з Залеських. Дворічним хлопцем Євген приїхав з родиною в Канаду. В зарані своєї молодости навчав його пізнавати й любити Україну батько матері — о. д-р Михайло Залеський, професор Монтреальського університету. Народну школу він закінчив з найвищими оцінками у провінції Квебек, дістав нагороду кард. Леже. Середню освіту закінчив четвертим з-поміж учнів тієї ж провінції. За високі оцінки дістав стипендію з фундації преп. о. Жана, нагороду Штайнберга та стипендію від університету Мек Гіл у Монтреалі. В 1969 р. закінчив з відзначенням технічні студії ступенем бакалавра цивільної інженерії. За кінцеву наукову працю дістав першу нагороду. Як признання за успіхи в науці дістав державну стипендію міністерства оборони. Продовжуючи студії працював рівночасно як асистент при катедрі будівельної інженерії. В 1971 р. осягнув ступінь магістра інженерії. Одначе Євген не вдовольнився здобутими осягами, але продовжував студіювати на адміністраційному факультеті і дістав стипендію від міністерства транспорту. За свою наукову працю „Public Ownership & Management of Urban Automative Transport" дістав оцінку 95 відсотків і закінчив факультет як магістер адміністрації підприємств. Сьогодні наш молодий професіоналіст працює в головній квартирі „Кенедіен Нейшонел", у відділі дослідів, розвитку і плянування.

Інж. Євген Струмінський з цілою родиною членом 473-го Від. УНСоюзу в Монтреалі. *І. Д.*

ПРОТИ ХВИЛІ

(На коротких відвідинах у Чикаго)

Не люблю великих міст, однак інколи треба з обов'язку навідатися і до них, зокрема до таких наших столиць-велетнів, як: Ню Йорк, Чикаго, Детройт та інші.

Цим разом був я зобов'язаний промовляти у Філії Українського Католицького Університету в Чикаго, яка в першому році існування та першому семестрі влаштувала серію лекцій-доповідей про „Українську Церкву в минулому і сучасному". Отже підготовлено матеріяли „До організаційних початків Української Католицької Церкви в Канаді і ЗСА", як добі важких змагань за плідність цієї Церкви на північно-американському континенті. Звільнившись із своїх щоденних обов'язків, 25-го січня джамбо-джетом Нордвест Орієнт прямую до Чикаго.

Чикаго, це — одна з найбільше бурхливих американських метрополій. Був час, що й українське життя несло тут бурхливими хвилями. Сьогодні все уноромувалося. Ті, які пішли проти хвилі, збудували величавий господній храм свв. Володимира й Ольги. Видніє ця софійська святиня здалеку, побудована в самому центрі української культурного життя. Храм посвятив Блаженніший Патріярх Йосиф під час своїх других відвідин в ЗСА. З того часу почала працю також Філія Українського Католицького Університету.

Праця у Філії УКУ в Чикаго проходить під рукою неструдженого проф. Василя Маркуся, що одночасно є професором політичних наук в Лойола університеті. Цього науковця бачите не тільки за катедрою, але теж в громаді та парафії. Започаткував виклади у Філії УКУ 12 жовтня м. р. „Нарід і церква св. Володимира" заслужений історик, декан УКУ проф. М. Чубатий. Досі пройшло перед цією авдиторією 13 професорів та доповідачів-лекторів. В більшості це професори УКУ в Римі. Різнородність тематики доповнює себе в цілеспрямованості. Лекції-доповіді комплетуються, щоб їх видати окремим збірником. Слухачів є в пересічному понад півсотки, які своїм коштом оплачують видатки приїзду викладачів. Духовним провідником — зі смаком та заглядом. В бібліотеці на місцях видніють вже видання УКУ з Риму та дещо з місцевих. Це на добрий початок нової університетської бібліотеки. Університет без бібліотеки не може існувати, наголошує о. І. Кротець, магістер Богословії, який тут як кустос займав кімнати першого поверху. В підвалі — побудовано клюбову залю для молоді. Андрій Гаєцький, що інший опікун Філії УКУ, вказує на масивний будинок, який напроти будинку УКУ, з поселенням, що ця кам'яниця вже закуплена на дім для старших людей. Ще дальше показують мої рідні, приятелі та знайомі, а їх тут багато, будову нової резиденції для отців духовних. Ще є інші площі довкола церкви свв. Володимира й Ольги, закуплені під користування та майбутні пляни парафії. Важко повірити, що ця молода парафія склала досі тільки на будову самої церкви понад мільйон долярів.

У „Церковному Віснику", парафіяльному офіціозі, що появляється під прапорним кличем „За єдність Церкви і Народу", поміщується всі пожертви, не тільки на будову церкви, але теж на УКУ, на церковне устаткування, на будову резиденції, „Церковний Вісник" та інше принагідне. Заглядаю в списки жертводавців і їхніх широких вахляр. Тут і лікарі, адвокати, інженери і всі вони жертвують по совісті. Тут сотні і тисячні пожертви. Чикаго багате не тільки жертвенністю. Тут дещо інший стиль життя. Традицію в церкві ніхто не відважується нехтувати. Навпаки, її тут акуратно зберігають. В читанні Служби Божої, яку, до речі, речитатем співається, беруть участь усі приявні. Перед вечорами шкільна діти дяки. Щоб добачити величну нашого обряду, треба бути на Богослуженні о. крилошанина М. Бутринського, пароха цієї церкви. Принагідна недільна проповідь о. І. Кротія підготована та основно передумана. Парафія й далі в живому ічному контакті з українською православною парафією. Парох цієї церкви о. Біликський промовляв в церкві свв. Володимира й Ольги з нагоди 22 січня. Був спільний молебень католиків і православних. Вирішили відзначувати національні свята разом і точно в той день, коли вони припадають.

Запитую моїх слухачів те запитання, звідкіля береться цей молодий динамізм, бо бачу перед собою не тільки молодих, але теж середній і старший вік. Всі відповідають неначе заученим хоралом „Вороться за нашу гідність передпила нас. Пішли проти хвилі".

Коли повертався я домів, потонув в думках над нашою українською дійсністю — спільнотою в чужому оточенні, яка здана часто, здавалося, на переможні вилини. Скільки, думав я, нагинаємо себе до обставин. Навіть часами тоді, коли йдеться про наші принципи та наші життєві справи. Пригадалося мені, коли то кілька років тому невеличка група молодих, безкритичних людей мало не закричали своїми вимогами репрезентантів Церкви, отців духовних та вірних, серед яких були такі що хотіли „піти з хвилею".

Спільнота, яка хоче жити думав я; мусить часто йти проти чужих хвиль. Інакше перестане жити.

Михайло Г. Марунчак

Надзвичайний успіх концерту . . .

(Закінчення зі стор. 1-ої)

зродився із дивізійного хору „Вурлака", а тепер в ньому на 55 співаків лише 28 колишніх вояків Української Дивізії, а решта це молодий дорост, — то годі заперечити, що воякову прикмету здисциплінованости послуху хору своєму диригентові бачилося почерез усі точки програми, над яким диригент Ярослав Бабуняк всеціло панував і знаменито командував при перфектному фортепіяновому супроводі приятеля українців і залюбленого в українській пісні валійця Вілліяма Ітона Джонса. І помимо усієї „льокально - американської заздрости", що такого чоловічого хору, як „Гомін" немає у ЗСА, філядельфійська публіка нагороджувала ентузіястичними оплесками поодинокі точки „Гомону" кількратного першуна в музичних фестивалях в Европі.

Танцювальний ансамбль — народний балет „Орлик" захопив філядельфійську публіку своїм предизним і граційним та утриманим в тоні без пересадних „акробатичних пописів" виконанням хореографічних і танцювальних точок, так дівочої частини ансамблю як і чоловічої, як теж і групової цілости у стилевих народних строях при звуках своєї власної знаменитої оркестри. Спонтанні оплески признання були нагородою мистецького виконання точок „Орлика" у висліді інтенсивної праці його керівників — хореографів Дмитра Парадюка і Марії Барич.

З великим признанням і дуже тепло сприймала теж публіка виступ міжнародної слави тенора й бандуриста Володимира Луцева, який маючи за собою понад дві тисячі виступів на сцені, телевізії і радіо, має вироблене ім'я і під сучасну пору є одним із беззаперечних пропагаторів української пісні і музики. У другій частині Концерту Володимир Луців представив також довголітнього акомпаніятора хору „Гомін" і свого, — валійця Вілліяма Ітона Джонса, який від одинадцять років постійно і безкоштовно співпрацює з хором з любови до української пісні. Сам акомпаніятор у декількох словах підкреслив подібність валійської та української долі й її питоменности — любови до своєї свободи і своєї рідної пісні, без якої, говорив В. Джонс, „ні валійці ні українці не можуть жити".

Під кінець Концерту вийшли на сцену представники Громадського Комітету для влаштування Концерту у Філядельфії — голова Відділу УККА д-р Іван Скальчук, голова Громадського Комітету Степан Мазурок, голова хору „Прометей" та молоді дівчата з кошиками квітів. Д-р І. Скальчук висловив від імени філядельфійської громади подяку ансамблям СУВ за їхній гостинний концерт у Філядельфії та визнання праці в ділянці плекання українського вокального і хореографічного мистецтва. Голова Комітету Степан Мазур перевів передачу 4-ох кошиків квітів. від Відділу УККА, Станиці Дивізійників, хору „Прометей" і Осередку СУМА, і також передав ансамблям на згадку концерту у Філядельфії альбом із витинками дописів і вісток у пресі про концерти ансамблів, оформлений головою інформаційно - пресової комісії Комітету мгр Олександром Луцьким із відповідною посвятою роботи студента Дамяна Берези. Закінчився цей знаменитий концерт відспіванням національного гимну.

Влаштуванням Концерту ансамблів СУВ у Філядельфії займався Громадський Комітет під патронатом Відділу УККА. Спонзорували концерт місцева Станиця Братства кол. вояків 1-ої Української Дивізії УНА і чоловічий хор „Прометей" при співучасти організацій СУМА, ТУСМ, ООЧСУ, ОЖ-ООЧСУ і Т-ва кол. вояків УПА. Приємні враження з цього концерту залишаться на довго в пам'яті філядельфійської громади.

Олександер Луцький

Б. КРАВЦІВ, Я. ПЕЛЕНСЬКИЙ . . .

(Закінчення зі стор. 1-ої)

ні, наукові праці яких є пов'язані з запляновним проектом УНГПУ — підготовою університетських підручників українознавства (історія, література, мова).

Взявши під увагу названі критерії, після одноголосного розгляду 8-ох аплікацій, які вплинули у визначеному часі, комісія признала одноголосно стипендії ред. Богданові Кравцеву та проф. Ярославові Пеленському.

Редактор Богдан Кравців репрезентує старшу генерацію українських вчених в ділянці українського літературознавства. Він запропонував проєкт підручника п. н. „Вступ до українського літературознавства". Примаючи до уваги, що написання такого підручника буде ще одним осягом того визначного книгознавця і літературознавця, комісія рішила, признаючи ред. Б. Кравцеву стипендію, дати тим одночасно вислів свого подиву і признання за його невтомну працю при всіх, часто невідрадних умовинах його творчого життя. Таке приділення стипендії є одночасно підкресленням ділом, що український Гарвард дбає про необхідний зв'язок із кращими представниками науковців старшої генерації, і респектує і високо цінить їх працю.

Ярослав Пеленський — звичайний професор історії в стейтовому університеті Айова, від кількох років дуже ревельно досліджує ту добу української історії, що зветься Литовсько - руською державою, зокрема до часу Люблинської унії в 1569 р. Як співробітник УНГПУ, проф. Пеленський опрацьовуватиме підручник історії України литовсько - руського періоду.

Щоб вказати на пильне респектування визначених критерій приділювання стипендій, треба згадати, що серед аплікантів була також одна молода талановита вчена, але вона тепер вчиться в Гарвардському університеті і тому її прохання не можна було прихильно полагодити.

Друга група стипендій. Вплинуло шість прохань.

В склад цієї групи входить стипендія ім. Володимира Юрковського. Респектуючи волю фундатора і детально розглядаючи прохання аплікантів та їхні кваліфікації, признаємо цю стипендію докторантці Наталії Пилипюк. Вона — студентка департаменту порівняльних літератур. Українську літературу вивчає в цілому її розвитку, а еспанську і польську літератури має підмічаного. Вона володіє, крім української і англійської мов, ще й еспанською та французькою. Вивчає польську й італійську мови. Стипендію одержала в її есей про прозодію Тараса Шевченка.

Друга стипендія тієї групи не була приділена, бо серед цьогорічних учасників Літньої Школи може з'явиться талановитий кандидат, чи кандидатка для стипендії, які могли б перейти до Гарварду як звичайні студенти тим збагатити українське студентське середовище того університету. Комісія відклала рішення відносно цієї стипендії до вересня ц. р.

ВІДБУДЕТЬСЯ ЗУСТРІЧ З В. КОЛЕСНИКОМ

Ню Йорк. — З Товариства Українських Інженерів Америки, інформують, що заходом Головної Управи Товариства і двох Відділів — Ню Йорку і Ню Джерзі відбудеться в п'ятницю, 19-го квітня ц.р. о год. 8-й вечора в приміщенні Українського Інституту Америки зустріч з маестром Володимиром Колесником та гостинний виступ концертового скрипаля Рафаїла Венке, при фортепіяновому супроводі Томи Грицькова. Того ж вечора відбудеться відкриття виставки фотографій „Минуле з років 1930-1940" сл.п. інженера Олександра Пижанського. Влаштуванням виставки, яка триватиме до 28 квітня, займається Богдан Поланський.

Святий Вечір 1-го Відділу СУА в Ню Йорку

Ню Йорк. — З святом Різдва Христового пов'язані наші прекрасні традиції і звичаї, які плекав і плекає український нарід від давніх часів в Україні і за її кордонами. Перший Відділ СУА в Ню Йорку рік річно влаштовує різдвяні імпрези для свого членства, громадянства і молоді, нав'язуючи до цих власне традицій і звичаїв.

12-го січня 1974 р. влаштовано в домівці СУА „Святий вечір" з участю запрошених гостей з інших Відділів СУА, а зокрема молоді. Голова Відділу, Леся Гой, відкрила свято молитвою, привітала гостей та попросила до слова імпрезову референтку Лідію Магун, яка відкрила свято власні спомини з Свят-Вечора, що особисто переживала з батьками в Тернополі. Після доповіді усі слухали учнів профорою, взаємо складаючи собі побажання. Під час вечері відбулася тематична програма, яку підготовила і нею провадила виховна референтка, Е. Вадик. Виконавцями програми були діти членок Відділу: Андрій Сидор, Люба Весоловська, Ірина Воринець, Галя, Наталя та Михась Весоловські. На закінчення першої частини відіграв на бандурі декілька колядок Ігор Магун. В другій частині був виступ св. Миколая у виконанні Олі Сливки. Під кінець програми діти одержали від св. Миколая подарунки. На закінчення програми присутні зложили щедру „коляду", призначену на суспільні цілі Відділу.

Організаційна референтка Окружної Ради Мирослава Савчак привітала присутніх. Вона висловила признання для І Відділу СУА за так гарно зорганізований вечір, інформуючи, що сіно, яке знаходиться на святочному столі під скатертю, на якім стояли. у гуцульській вазі колоски пшениці, колач, та свічник, походить з України. Його одержано в посилці з Перемишля перед самими святами. На цьому закінчено офіційну частину Святого Вечора. Закінчуючи вечір, голова Леся Гой подякувала всім референткам за їх труд у підготові свята. Господарчим референткам: К. Гаврилюк, Мікачун, Р. Врожині — за смачні страви. Рівнож подякувала усім гостям за звеличення свята своєю присутністю.

Марія Мотиль
Пресова реф.
І Відділу СУА
в Ню Йорку

Д. ЛУПІЙ
МАРКІЯН ШАШКЕВИЧ
Ціна $1.50
Jersey City, N.J. 07302

КОНВЕНЦІЙНІ ДЕЛЕГАТИ Й ДЕЛЕГАТКИ УНСОЮЗУ! СТАТУТ УНС ВИМАГАЄ, ЩОБ КАНДИДАТ НА ДЕЛЕГАТА „ВИЯВИВ АКТИВНУ УЧАСТЬ В ОРГАНІЗАЦІЙНІЙ ТА РОЗВИТКОВІЙ ПРАЦІ УНС", А 80-РІЧНА ТРАДИЦІЯ ВИМАГАЄ ВІД КОЖНОГО ДЕЛЕГАТА ПРИДБАТИ ПЕРЕД КОНВЕНЦІЄЮ ЩОНАЙМЕНШЕ „ДЕЛЕГАТСЬКУ ДЕСЯТКУ" НОВИХ ЧЛЕНІВ УНС. ПОДБАЙТЕ ПРО НЕЇ НЕГАЙНО!

В Чикаґо відбувся вечір Випускників . . .

(Закінчення зі стор. 1-ої.)

викладаються українознавчі курси, кляси ще далі зменшуються. П р о ф е сор також закликав присутніх мобілізувати українську молодь до педагогічний курсів та інших вищих програм українознавчої освіти (курси на Іллинойському та Чикаґському Університетах і виклади філії Українського Католицького Університиту). В. Маркусь пригадав брак українського голосу і авторитету в світових справах, що ми можемо надолужити інтелектом і освітою. А можливості наукової праці та наукових впливів українці мають.

Професор Семчишин від себе й присутніх викладачів висловив признання випускникам і студентам за їхню працю в науці і зацікавлення учителюванням в наших українських школах. Він покладає надію, що кількість студентів збільшиться і педагогічні курси далі будуть діяти. А студентам, які недавно розпочали ці курси, він ствердив, що їх не залишуть посередині дороги, а доведуть дворічний курс до кінця незалежно від малої кількости студентів.

Ол. Кміцікевич, промовець від ґрадуантів, висловив подяку професорам за їхній маловдячний труд, за віддаиість і терпеливість та що без великої слави передають своє знання для молодшого покоління.

Після формальностей вечір перейшов у товариську атмосферу жартів, дискусій і плянування наступного семестру восени. Інші далі обговорювали старі проблеми; як більше батьків зацікавити, щоб посилали дітей до української школи; як зацікавити українських студентів до вищих українознавчих курсів, що існують при українських наукових інституціях, а також при американських університетах. За перекускою і в товариських розмовах та гуртовою піснею закінчився цей вечір.

Ол. Попшванник

ДВІ ОБРАЗОТВОРЧІ ВИСТАВКИ ОМУА

(Закінчення зі стор. 2-ої)

кого в кутку поперечної стіни. Але ще одна абстрактна олія, хоч зовсім визволена з декоративних прикмет, але насичена неймовірно згущеною грою вальорів сепії й умбри та інших бронзуватих, іноді притишено золотистих кольорів. Її абстракти мають розмах і випрацювання, це ще радше вступ до чогось нового, ще нею не висловленого, наче перший, але досить певний уже крок до чогось нового і ще невідомого

Одна коротка виставова стіна заскакувала нас несподіванкою. Коли зближались ви до неї, ще з деякої віддалі, здавалося вам, що дивитесь на ніжно стосовані постімпресіоністичні, пуантильні, майже ліричні своїм настроєм, олійні картини, наче б у типі, скажімо, Сіньяка. Притє, коли ви підійшли зовсім близько, щоб розглянути цю несподівано пуантильну техніку виставлених полотен, чекала вас велика несподіванка. Цих 8 полотен — це зовсім не пуантильною технікою виконані картини, з кольоровими нитками, шиті стебнівкою, з великою точністю у світлотіні вишиваного образу. Знаємо, що неоімпресіоністи, в тому самозрозуміло й пуантилісти, замість працювати вимішанням кольорів фарб, мали ціллю заступити його оптично оманою такого вимішання. І цю оману дає нам віртуозно випрацьована, кольорово стонована стебнівка на полотні. І має вона навіть тривимірність, відчуваєте її вглиб. Три із цих вишитих образів виконані дещо інакше, дещо грубшою ниткою, подібно, як у вишивковій „гладі" і вже не дають такого враження, як попередньо згадані, роблять радше враження барвисто вишиваних тематичних тканин.

В загальному виставка Ірини Волосянської вказувала на її широко розкриті можливості мистецького вияву, на її свіжість і акуратність виконання творчих помислів і передусім на її зрілість, на мою думку, куди більш заавансовану, аніж її календарний вік. Із справжньою приємністю вітаємо її введення у гурт українських мистців у діяспорі (і тим самим також поза нею) та бажаємо їй багато мистецьких успіхів.

Вадим Лесич

Володимир Запаранюк переобраний . . .

(Закінчення зі стор. 1-ої)

заційну квоту та здобула фінансову нагороду. Слідуючим щодо кількости нових членів в Окрузі є 271-ий Відділ в Елмайра з 18 новими членами та 484-ий Відділ в Ютиці з 12 новими членами. Сім Відділів зорганізували від 9-1 члена.

Заплановані святкування для відзначення 80-ліття „Свободи" не могли відбутися, але є старання, щоб в біжучім році відзначити 80-ліття УНСоюзу та „Свободи" разом.

На пропозицію Карла Кобіто вибрано Управу Окружного Комітету у минулорічному складі із застереженням, що коли б неприсутні члени Управи, які з огляду на непогоду не могли прибути, відмовилися від продовжування праці, на їх місце Управа постарається кооптувати інших. Отець Богдан Смик запропонував і одноголосно принято, щоб Олексу Гадза наименувати почесним членом Управи.

До Управи Округи, крім В. Запаранюка, ще увійшли: Іван Пігуляк — почесний голова, Олекса Гадз — почесний член, перший заступник голови — Іван Чопко, другий заступник — Тодозій Гербовий, секретар — Ярослав Сенишин, скарбник — Микола Велич, культурно - освітній референт — Микола Павлів, спортовий референт — Ярослав Мартинюк.

Контрольна Комісія: Іван Пиндус, Карло Кобіто і Ярослав Величко.

Головний касир Уляна Дячук відмітила, що УНС був заснований 80 років тому для культурного й національного піднесення громади в Америці. Впродовж свого існування вив'язався із своїх завдань. Сьогодні УНСоюз стоїть на сильній фінансовій підставі, бо майно на кінець березня ц. р. напевно осягне 39 мільйонів долярів. Найбільшою турботою є зріст членів, що є підставою і живим капіталом кожної організації. Мгр Уляна Дячук просила присутніх посилити організаційну працю і включитися в передконвенційну організаційну кампанію, щоб осягнути намічених 90.000 членів.

Опісля Василь Оріховський ґратулював Карлові Кобіто за його жертвенну організаційну працю в минулому році, яка увінчалася великим успіхом — 92 нові члени. Він здобув третє місце у точковій системі на цілу організацію у величині Відділів від 151 і більше членів та увійшов до Клюбу Заслужених Союзовців, за що йому вручено плякату та золоту зірку. В. Оріховський з'ясував також завдання передконвенційної кампанії і вияснив намічені організаційні винагороди.

Опісля відбулася дискусія, в якій взяли участь: Яковенко, Павлів, Кобіто. Заторкнено організаційні справи, кошти нового будинку УНСоюзу, приділення стипендій і т. п.

По внесенні деяких конвенційних пропозицій, о. Б. Смик подякував за участь в нарадах і молитвою закінчив Збори.

Також у Канаді недостача паперу

Оттава. — Канадський федеральний уряд асиґнував 500.000,000 долярів на досліди і вивчення положення, що витворилось у зв'язку з застрашаючим браком газетного паперу. Ню Йоркський відділ канадської компанії „Інтернешенел пейпер компані" повідомив, що підвишка цін на газетний папір в Канаді була також поширена на ЗСА, головно на стейти Алабама і Аркансо. Згадана компанія піднесла вже ціну паперу з 188 до 213.30 за тонну. За приказом „Інтернешенел" пішли також чотири американські компанії і підвищили ціну на папір з 176 до 200 долярів за тонну, а деякі і більше. Канадський уряд бажав би знайти причини недостачі паперу в Канаді, бо в цьому відношенні урядовою дорогою не було нічого зроблено, що могло б стати причиною зменшення продукції паперу. Ходять неперевірені вістки, що паперові компанії пішли шляхом бензинових компаній і штучно витворюють „паперову кризу" для того, щоб підвищити ціни на їхній продукт.

КОНЦЕРТОВЕ ТУРНЕ

під патронатом КОМІТЕТУ УКРАЇНЦІВ КАНАДИ

солістка Київської Опери

ГАННА КОЛЕСНИК

меццо-сопрано

фортепіяновий супровід

Володимир Ратушний

КОНЦЕРТИ ВЛАШТОВУЮТЬ МІСЦЕВІ ВІДДІЛИ КУК

РЕДЖАЙНА: середа, 27 березня, год. 7:30 веч. Заля УНО

САСКАТУН: п'ятниця, 29 березня, год. 7:30 веч. Дім Молоді

КАЛҐАРІ: неділя, 31 березня, год. 3:00 по пол. Calgary Jubilee Auditorium

ЕДМОНТОН: п'ятниця, 5 квітня, год. 8:00 веч. Авдиторія Катедри св. Івана

ВАНКУВЕР: неділя, 7 квітня, год. 3:00 по пол. The Queen Elizabeth Playhouse

Подробиці на афішах і в летючках.

ВІДДІЛ ОБ'ЄДНАННЯ ПРИХИЛЬНИКІВ ВИЗВОЛЬНОЇ БОРОТЬБИ УКРАЇНИ в НЮ ЙОРКУ

запрошує на

ВЕЧІР

що відбудеться

в суботу, 30 березня 1974 р.

в ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКОМУ КЛЮБІ

під ч. 149, при Другій Авеню

на тему:

СПРАВА СОЛЖЕНІЦИНА

1. Солженіцин, дисидентський рух в СССР і світова опінія — МАРТА СКОРУПСЬКА;
2. Архіпеляг ҐУЛаг Солженіцина — МИКОЛА ГАЛІВ;
3. Ідеологічні позиції Солженіцина — РОМАН БОРКОВСЬКИЙ.

Після доповідей — ЗАПИТИ й ДИСКУСІЯ

Початок — 6-та година вечора

УПРАВА ОПВВУ

Український Спортовий Клюб Ню Йорк

33 East 7th Street, NEW YORK, N. Y.

Субота, 30-го березня 1974 року

Година 7-ма веч.

НАДЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

На порядку нарад: інвестиція грошей з продажі площі, різні справи.

Якщо в означеній годині не явиться приписана статутом кількість членів (25%), то Надзвичайні Загальні Збори відбудуться півгодини пізніше, т. є о годині 7:30 веч. в тому самому приміщенні і з тим самим порядком нарад без огляду на кількість присутніх.

Просимо на ці важливі збори прибути точно в означеній годині.

Ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими, що дня 21-го березня 1974 р. упокоївся в Бозі наш найдорожчий Чоловік, Батько, Дідо, Брат

СЛ. П. МИХАЙЛО ЯБЛОНСЬКИЙ

нар. 1893 р. в селі Фільварків, повіт Золочів, Україна, член 64-го Відд. УНС в Пассейку,

ПАРАСТАС був відправлений в неділю 24-го березня в похоронному заведенні Mc Nerney & Burnadz Clifton, N. J.

ПОХОРОН в понеділок 25 березня з того ж пох. заведення о год. 9-ій ранку до церкви св. о. Миколая в Пассейку, Н. Дж. а опісля на цвинтар Cedar Lawn, Paterson, N. J.

В глибокому смутку:

дружина — Анастасія
сини — Михайло з дружиною Джовен
внуки — Михайло, Данило, Таня, Трейсі, Теодозій
сестри — в Україні
Родина Бабоїд і Мєськів
та ближча і дальша Родина в Америці й Україні

Український Народний Дім

140 Prospect Avenue, Irvington, N.J.

повідомляє, що

РІЧНІ ЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

ЗІ ЗВИЧАЙНИМ ПОРЯДКОМ НАРАД

— відбудуться —

в суботу, дня 30-го березня 1974 року

о год. 8-ій вечора

у власному приміщенню

Проситься всіх Членів прибути обов'язково. Особистих повідомлень, згідно з рішенням Надзвичайних Загальних Зборів посилати не будемо.

УПРАВА

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ

сл. п.

Інж. ІВАНА ЛУЧКОВА

буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА СВЯТА ЛІТУРГІЯ

в суботу, 6-го квітня 1974 року

о 8-ій год. ранку

в соборі св. Йосафата в Торонті, Канада

Дружина — ВОЛОДИМИРА
з дітьми: МАРІЄЮ і ЮРІЄМ

Замість квітів на могили Дорогих нам

ЛЮБИ ШОТ з ІВАШКІВ

і

ОЛЬГИ ТАРАТУЛЯ з НЕМИЛОВИЧІВ

на Фонд Блаженнішого Архиєпископа Кир Йосифа 50.00 долярів зложили

ЄВГЕН і СТЕФАНІЯ ГУТОВИЧ

КОНЦЕРТОВЕ ТУРНЕ УКРАЇНСЬКИХ ЕВРОПЕЙСЬКИХ АНСАМБЛІВ (СУБ) З ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ

під ласкавим патронатом Ради для Справ Культури при СКВУ, УККА й КУК

Хор „Гомін"

Диригент ЯРОСЛАВ БАБУНЯК. Акомпаньятор ВІЛЬЯМ ДЖОНС

Хор „Гомін" першун численних Міжнародних Фестивалів і т. д. — Носій української пісні в Европі останніх 25 років.

Народний балет „Орлик"

Хореографи: ДМИТРО ПАРАДЮК і МАРІЯ БАБИЧ

„Орлик" першун численних Міжнародних Фестивалів і т. п. Гідний представник українського танку в Европі за останні чверть століття.

Володимир Луців

(гість-артист)

міжнародної слави тенор і бандурист

ЙОНКЕРС — у ВІВТОРОК, 26-го БЕРЕЗНЯ 1974 р., о год. 7-ій вечора
Заля: УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ
301 Palisade Avenue, Yonkers, N.Y.

ПІТТСБУРҐ — у СЕРЕДУ, 27-го БЕРЕЗНЯ 1974 р., о год. 7:30 вечора
Заля: CARNEGIE MUSIC HALL, Forbes Ave., Oakland, Pittsburgh, Pa.

КЛІВЛЕНД — у П'ЯТНИЦЮ, 29-го БЕРЕЗНЯ 1974 р., о год. 7:30 вечора
Заля: PARMA SENIOR HIGH SCHOOL AUDITORIUM,
6285 West 54th Street, Parma, Ohio

ДЕТРОЙТ — у СУБОТУ, 30-го БЕРЕЗНЯ 1974 р., о год. 7:30 вечора
Заля: FITZGERALD HIGH при вул. Ryan у WARREN, Michigan

ЧИКАҐО — у НЕДІЛЮ, 31-го БЕРЕЗНЯ 1974 р., о год. 3-ій по пол. і 7-ій веч.
Заля: CHOPIN SCHOOL AUDITORIUM, Rice & Western Aves., Chicago, Ill.

■ Квитки вступу можна набувати в кожній театральній залі у день концерту, як також наперед в українських книгарнях, крамницях, тощо.

НТШ в Америці відбуло збори...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

науковців. Від 1971 року в Т-ві було 81 наукових доповідей, в тому 32 на пленарних сесіях і опісля ще 97 доповідей під час Ювілейної Наукової Конференції. Видано сім томів „Записок" та 26 томів у Бібліотеці українознавства в тому 10 англійською мовою, п'ять томів Літературної бібліотеки, три томи регіональних збірників і один том поза серіями, отже разом 42 томи праць. Організаційну і науково-видавничу працю умовлялювало придбання відповідних фондів, які в каденції збільшилися на 142,343 долари, збільшуючи загальне майно Т-ва до $561,580.15.

За Ювілейний Комітет звітував його голова проф. д-р Осип Андрушків, подавши коротку історію Комітету та з'ясувавши його заходи для відзначення 100-річчя НТШ, яке ще продовжується. Крім багатьох ювілейних імпрез в поодиноких Осередках діяльности НТШ та Громадах, відбулася склткана Головною Радою ювілейна наукова конференція та ювілейний бенкет. Пожертви на Ювілейний фонд принесли $60,993, а прибуток з ювілейних Конгресу і Бенкету виносив $3,798.

Загальний касовий звіт, приготований заангажованим Контрольною Комісією фахівцем д-ром Нестерчуком, зреферував секретар-скарбник інж. Роман Кобринський.

Запрошений на вимогу із залі до непередбаченого в порядку нарад звіту науковий секретар проф. д-р Василь Стецюк, який є рівночасно генеральним секретарем Головної Ради Товариств НТШ, висловив цілий ряд критичних заввог, зокрема щодо процедуральних та статутових справ в діяльності і поступуванні голови Т-ва проф. д-ра Матвія Стахова. Ці справи були опісля також предметом дискусії. У відповідь на звіт проф. д-ра В. Стецюка зголосився ще до звіту також заступник голови проф. д-р Петро Стерчо. Темою його звіту було намагання опрокинути заввагн проф. Стецюка. Коротко звітував ще проф. Василь Лев.

За Контрольну Комісію звітував проф. д-р Ярослав Падох, ствердивши на початку ряд труднощів, з якими ця Комісія зустрілася в своїй праці. Контрольна Комісія (проф. д-р Я. Падох, д-р І. Новосівський та ред. А. Драган) потвердила на базі стверджень заангажованого нею спеціяліста д-ра Нестерчука — правильність книжкових записів та наявність відповідної документації для потвердження прибутків і видатків та касово - господарського стану Т-ва. Контрольна Комісія також зайняла становище до деяких загальних справ Т-ва і запропонувала ряд рекомендацій.

Дебати над звітами відносилися головно до згаданих вже суперечностей між поодинокими членами Управи.

Після дебат проф. д-р Я. Падох в імени Контрольної Комісії запропонував абсолюторію для Управи, яку прийнято.

Справа статуту

Порядок нарад передбачав ряд змін організаційної частини статуту Т-ва, проєкт якого приготовано і розіслано членам. Проте, під час дебат стверджено, що запропоновані зміни і доповнення вимагають д б а йливішого розгляду і з уваги на обмежений час вирішено зняти цю справу з порядку нарад та до одного року скликати надзвичайні загальні збори, які в першій мірі розглянули б і схвалили відповідні зміни у статуті.

Перед цими надзвичайними загальними зборами дотеперішня Статутова Комісія в складі: проф. д-р Матвій Стахів, проф. д-. П. Стерчо, проф. д-р Василь Лев та проф. д-р Микола Чировський із доданими до неї на бажання загальних зборів проф. д-ром Ярославом Падохом, проф. д-ром Юрієм Старосольським і о. проф. д-ром Мелетієм Войнаром має додатково перевірити пропоновані зміни і доповнення, узгіднити ввесь статут з крайовими НТШ та запропонувати черговим зборам відповідний проєкт нового статуту.

Головним моттом звітів, дебат над ними, як і дебат над пропозиціями змін у статуті було бажання і побажання берегти в межах можливостей якнайбільшу єдність цілости НТШ та наладнання більшої і тіснішої співпраці між ними.

Нова Управа

На пропозицію очолюваної о. проф. д-ром Мелетієм Войнаром Номінаційної комісії, нову Управу НТШ в ЗСА обрано в такому складі:

Проф. д-р Осип Андрушків — голова.

Заступники голови: о. проф. д-р Мелетій Войнар, проф. д-р Петро Стерчо, проф. д-р Василь Стецюк, проф. д-р Роман Максимович, проф. д-р Едвард Жарський, проф. д-р Євген Федоренко, д-р Петро Богданський та проф. д-р Микола Богатюк.

Науковий секретар — проф. д-р Микола Чировський. Заступник наукового секретаря д-р Олександер Соколишин.

Секретар-Скарбник — інж. Роман Кобринський.

Члени: проф. д-р Богдан Гнатюк, проф. д-р Юрій Федишський, проф. д-р Василь Ленцик, ред. Іван Кедрин Рудницький, проф. Лев Шанковський, проф. д-р Мирослав Гринчишин, д-р Василь Верган-Модрич, д-р Іван Новосівський, д-р Володимир Душник, проф. д-р Володимир Трембіцький, проф. д-р Володимир Стойко, проф. д-р Дмитро Штогрин, Іван Головінський, д-р Михайло Сосновський і д-р Бойко. Заступники: проф д-р Іванна Мірчук-Ратич. д-р Роман Андрушків, д-р Юрій Карапінка і д-р Микола Ващик.

Контрольна Комісія: д-р Роман Осінчук, д-р Юрій Мачук, д-р Михайло Кушнір, проф. д-р Михайло Пап, проф. д-р Наталія Пазуняк, адв. Роман Гуглевич, д-р Нестерчук та ред. Імре-Кардашинець.

Делегати до Головної Ради: проф. д-р Стахів та проф. д-р Петро Стерчо і заступники о. проф. д-р Мелетій Войнар і проф. д-р Юрій Старосольський.

Резолюції

Під кінець своїх нарад загальні збори НТШ в ЗСА схвалили запропоновані ред Іваном Кедрином в імені Резолюційної комісії такі резолюції:

1. Дев'яті звичайні загальні збори Наукового Т-ва ім Шевченка в ЗСА, які відбулися в Ню Йорку 23-го березня 1974-го року, найперш пересилають свій привіт та вислови найвищих пошан і подиву для всіх тих українців в Україні, які в найтрудніших обставинах русифікаційного курсу окупаційної влади працюють для української науки і боряться за її свободу.

Загальні збори рівночасно висловлюють свій найгостріший протест і засуд проти нищення української культури в Україні окупаційним режимом та проти терору і переслідувань творців і носіїв цієї культури й науки.

2. Загальні збори заявляють свою вірність ідеалам і напрямним праці НТШ впродовж його вже понад 100-літнього існування та стверджують необхідність продовжувати їх в дальшій науковій праці.

3. Загальні збори звертаються з палким закликом до всіх українських науковців у вільному світі довести до духової й організаційної єдности і співпраці української науки світу з уваги на особливо трагічний сучасний стан української справи в Україні і поза нею, яка вимагає найбільшої єдности.

Загальні збори звертаються з гарячим закликом до українського громадянства дати всю можливу моральну і матеріяльну підтримку для української науки та її установ і творців.

Враження із Загальних Зборів НТШ в Ню Йорку

Идучи на ці Збори, ми вирішили не голоситися до слова під час дискусії, бо бачили, що порядок нарад має аж 13 пунктів, і знали, що дискусія буде широка, бо це були Збори майже за 6 років, хоч одна каденція Управи триває тільки 3 роки. В порядку нарад був пункт про зміну статуту, і ця справа, звичайно, потребує довшого часу.

Збори почалися в 11-ій годині, і, з малою перервою, тривали до 5:30, не вирішивши двох важливих справ: зміни статуту та пляну праці й ухвалення бюджету на трирічну каденцію, бо забракло часу, і треба було залишити залю, про що, мабуть, знала Управа НТШ.

Рішено скликати до року ще одні Збори, для полагодження невирішених справ. Можна сумніватися, чи таке велике число членів прибуде на найближчі Збори, головним чином із дальших місцевостей, бо коштів подорожі НТШ не може виплачувати.

Сидячи в останнім ряді крісел, ми могли спостерегти, що сусіди були невдоволені, бо деякі промовці задто часто промовляли, повторюючи ці самі майже слова, і голова Зборів не реагував на це. Коли б було накше, то можна було б заощадити стільки часу, щоб порядок нарад був вичерпаний, і нова Управа могла б успішніше працювати, без потреби скликувати нові збори. Треба ствердити, що голова був об'єктивний і до прихильників Управи і до опозиції, але він був запобіжливий до балакучих промовців, і оправдувався після Зборів, що, мовляв, хотів „дозволити людям виговоритися". Вони мали б балакати вдома, або в клюбі Лиса Микити, а не на Зборах, на яких вирішаються важливі справи НТШ.

Бажаємо новій, дещо відмолодженій, Управі, щоб вона могла похвалитися не тільки більшим числом членів, але і більшою їхньою працею. Справа в тому, щоб Товариством ім. Т. Шевченка зацікавилися молодші члени, чого досі майже не видно.

Бажаємо також, щоб і Головна Рада НТШ якнайскоріше вирішила те непорозуміння, що заіснувало між окремими НТШ. На цьому континенті перебуває тепер голова европейського НТШ професор В. Кубійович, і є добра нагода зійтися з ним та полагодити цю болючу справу на радість всіх членів та українського громадянства, яке підтримувало досі і далі буде підтримувати свою наукову твердиню у вільному світі.

Л. Луців

ОХОРОНА ПРАВ ЛЮДИНИ І ОБ'ЄДНАНІ НАЦІЇ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

такого типу як Советський Союз.

Розгляд конкретних фактів порушення прав людини

Хоч цього року функція належить до основних завдань Комісії Прав Людини, то фактично цьогорічна сесія Комісії (як і попередні!) не спромоглася на справді об'єктивний розгляд якщо не всіх конкретних фактів (за минулий рік на адресу Комісії вплинуло понад 7,000 заяв в цій справі), то принаймні найголовніших категорій провопорушень. На жаль, найдразливіші факти порушування прав людини, в тому й ті, що стосувалися СССР, були предметом розгляду за „закритими дверми". Коли йдеться про відкриті сесії, то на них з допущенням до слова вдови чілійського президента - марксиста Альєнде Советському Союзові пощастило всю увагу звернути на події в Чіле і на факт ув'язнення чілійського комуністичного лідера Люїса Корвалана.

У висліді тільки щасливого розвитку дискусії з приводу подій в Чіле несподівано в цілій ширині виринуло питання порушування прав людини в СССР. Його підняв чілійський представник порядком самооборони, але без ніяких конкретних пропозицій в цій справі. Практичним наслідком цілої досить довгої дискусії над „конкретними фактами порушування основних прав людини", Комісія постановила упродовж 1974 року розглянути аж... вісім таких конкретних фактів, при чому не взято до уваги ні одного факту, що безпосередньо мав би якесь відношення до СССР.

„Патроном ОН повинен бути „Понтійський Пилат"

Аналізуючи досягнення ОН на відтинку основних прав людини, Шірлі Газзард, яка понад десять років працювала в ОН, написала, що у своїй практичній політиці ОН та всі агентства роблять все, щоб не наразити собі такої чи іншої великої держави. У кожному критичному випадку ОН і Комісія Прав Людини систематично відіграє ролю Понтійського Пилата, вмиваючи руки, перед осудженням проступника.

З таким висновком, на жаль, приходиться згодитися. В актуальній міжнародній ситуації і при наявному укладі сил у світі не існують реальні вигляди на те, щоб Комісія Прав Людини ОН стала справжнім оборонцем тих гарних засад і принципів, які є записані в Загальній Декларації Прав Людини. У зв'язку з цим можна б тільки навести слова Айвана Морріса, голови Американської секції Амнесті Інтернешенал, який у листі до „Ню Йорк Таймс-у" з 20 березня у доповненні до статті Шірлі Газзард пропонує кожному, хто в якійсь мірі заінтересований справою збереження прав людини, мати на увазі неспроможність Об'єднаних Націй гідно стояти на сторожі власної декларації.

НЕ ТРЕБА ДОВГО ЧЕКАТИ

ЗАЖИЙТЕ ЩЕ СЬОГОДНІ

ЗІЛЛЯ

J. MILLER'S PURE HERB COMPOUND # 6,

а вже за кілька годин, а найдальше слідуючого дня почуєтесь ліпше.

Це зілля ділає дуже скоро і є дуже помічне в слідуючих недугах: квасн жолудка, запір, нестравність, гази, відбивання, завороти голови, біль у крижах і інші недомагання.

Ціна одної пачки $10.00, а якщо хочете для своїх приятелів, тоді 2 пачки тільки — $15.00.

Якщо Ви незадоволені протягом 24-48 годин, зверніть пачку, а гроші будуть Вам сейчас повернені.

Пишіть зараз, долучуючи чек або моні ордер на адресу:

THE MILLER CO., INC.
Dpt. 41
790 Broad Street, Newark, N.J.

Real Estate

MINI FARM

3 bdrm Cape Cod, year round, on #209 near Accord, N.Y. Aluminum siding, hot water oil heat, carpeted, stove, dishwasher, 2-car garage, etc. Plus 25 x 60 well constructed 2-story concrete barn, on 1½ plus acres. Reduced for quick sale: $27,500. Call 914-647-4110 or 647-5547 (eve. & wkends). Ask for Mr. Tiso.

Випродаж! Випродаж! Випродаж!

Щоб звільнити приміщення, випродую по власній ціні:

КЕРАМІКУ (ПОРЦЕЛЯНА) з Німеччини з українським взором.

6 сети — обідові на 6 і 12 осіб — сети кавові — посуда на овочі, торти, масло, салату, полумиски на м'ясо.

ОБМЕЖЕНА СКІЛЬКІСТЬ!

Roman Iwanycky
136 First Avenue
(Bet. 8th & 9th St.)
NEW YORK, N.Y. 10009
Tel. 228-2266

Real Estate

ХОЧЕТЕ ПРОДАТИ АБО КУПИТИ
БУДИНОК, БИЗНЕС, ЗЕМЛЮ
звертайтеся до
УКРАЇНСЬКОЇ ФІРМИ
GEMINI REAL ESTATE CO
98 — Second Avenue
New York, N.Y. Tel : 477-640[illegible]

Якщо шукаєте гарний апартамент — зверніться до нас.
4 акри землі та модерний будинок, в околиці Еленвілл, Н. Й.
2 род. будинок, муров., відокремлений в Квінс, Н. Й., $450.00 місячний прихід та 5 кімнат для власника. — $74.000.

Телефонуйте:
JANCEWYCZ-LEPCAN REALTORS
(212) 849-5099
Вечорами — 847-7075

ARKA Company DEPARTMENT STORE
48 E. 7th St
Tel. GR 3-3550 New York 1000[illegible]
ВІЧНІ ЗОЛОТІ ПЕРА ім. марки „ПЕЛІКАН"; гуцульська різьба, кераміка, вишивки.

Різне

Українське Висилкове Бюро
ROMAN PARCEL SERVICE
141 2nd Ave., New York City
Tel.: (212) 475-7430

ВИСИЛАЄ ПАЧКИ З ОДЯГОМ І ХАРЧАМИ В УКРАЇНУ І ДО СССР. Маємо на складі все потрібне до висилки. Посилаємо також РУБЛЕВІ ЦЕРТИФІКАТИ, АВТА, МОТОЦИКЛІ, ХОЛОДІЛЬНИКИ І ТЕЛЕВІЗОРИ. Урядові години: від понед. до п'ятниці 8:30-6:00 веч., в суб. 8:30-5:00 веч. в неділю від 10-1 по пол.

REAL ESTATE

В Кетскільських горах, над великим озером, в надзвичайно чудовій околиці, продається ДІМ і ЗЕМЛЯ
Телефонувати в Ню Йорку — (212) 423-1159
Дзвонити від 10 до 4 дня.
В горах (914) 647-6898
Дзвонити від 7 до 10 веч.

ДО ВИНАЙМУ

ДО ВИНАЙМУ
4 КІМ. ПОМЕШКАННЯ
На 1-му поверсі при 9-ій вул. (близ. 2-ої Авеню).
Чинш — 165.00 дол.
Тел. (212) 475-1351

FOR RENT in BROOKLYN
6 ROOM APARTMENT
Greenpoint Section
Rent $175.00.
Cal (212) 987-9379

Funeral Directors

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА.
PETER JAREMA
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.
ORegon 4-2568

Theodore WOLINNIN, Inc.
Директор Похоронного Заведення
123 East 7th Street
NEW YORK, N.Y. 10009
Tel.: GR 5-1437
СОЛІДНА ОБСЛУГА

SINKOWSKY
FUNERAL SERVICE
3362 Boston Rd.
NEW YORK, N.Y. 10469
Tel.: 863-2475
Директор ЙОСИФ СЕНКОВСЬКИЙ
Завідує влаштуванням похоронів в каплицях, положених в кожній районі міста. Похорони по мінімальних цінах.

КОВАЛЬЧИК
FUNERAL HOME
Completely AIR CONDITIONED
Займається Похоронами в стейті NEW JERSEY
Ціни приступні для всіх. Обслуга чесна й найкраща. У випадку смутку в родині, кличте, як в день, так в ночі
WILLIAM F. RASLOWSKY, Manager
129 Grand Street
(cor. Warren Street)
Jersey City, N.J. 07302
HEnderson 4-513[illegible]

Приймається оголошення святочних побажань у „Свободі"

Адміністрація „СВОБОДИ" повідомляє, що йдучи назустріч загальним побажанням, вона й в цьому році призначить окремі шпальти збільшеного Великоднього числа на оголошення традиційних святочних привітів і побажань.

ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ:

1 цаль через 1 шпальту	$ 3.00
1 цаль через 2 шпальти	5.00
2 цалі через 2 шпальти	10.00
3 цалі через 2 шпальти	15.00
4 цалі через 2 шпальти	20.00
5 цалів через 2 шпальти	25.00
6 цалів через 2 шпальти	30.00

та в інших розмірах.

Треба сподіватися, що загал нашого Громадянства використає цю нагоду, щоб передати свої традиційні побажання та дати про себе знати своїм рідним, приятелям та знайомим навіть в найдальших закутинах світу, куди навряд чи звичайна пошта занесла б таку вістку. Великий тираж „СВОБОДИ" та відповідний зміст збільшеного святочного числа, надають таким побажанням окремої вартости і значення.

Оголошення приймається:

до 5-го КВІТНЯ 1974 року

Зголошення святочних побажань, РАЗОМ З ГРОШЕВОЮ ОПЛАТОЮ, залежно від величини оголошень, надсилати до:

"SVOBODA"
83 Grand Street Jersey City, N.J. 07303

Help Wanted Male

DRAFTSMAN-WOMAN
Experienced in piping, sheet metal and some electrical layout. Also: MECHANICS with experience in piping & sheet metal. WELDERS, electric arc and heli-arc for piping and pressure vessel work. HELPERS willing to do all kinds of factory work. We offer permanent employment for the right people. Location is Kenilworth, N.J. Call (201) 276-9494 for interview, ask for Mr. Vos.

Ніягарський Окружний Комітет УНС

повідомляє, що

в суботу, 30-го березня 1974 року
о год. 2-ій по пол.
в домівці УКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ОБ'ЄДНАННЯ
при 177 Ніягара вул., СТ. КЕТЕРИНС, Онт., Канада

— відбудуться —

РОКОВІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ НІЯГАРСЬКОЇ ОКРУГИ

в яких повинні взяти участь: голови, секретарі, касирі й інші урядовці та конвенційні делегати слідуючих Відділів:

Торольд ч. 412; Ст. Кетеринс чч. 427, 454; Ніягара он де Лейк ч. 468; Велланд ч. 461; Ґримзбі ч. 451; Гемильтон чч. 416, 458 і 462.

ПРОГРАМА ЗБОРІВ:

1. Відкриття;
2. Вибір Президії;
3. Відчитання протоколу минулорічних Зборів і принятя його;
4. Звіти членів Окружної Управи і Відділових секретарів;
5. Дискусія над звітами і уділення абсолюторії Управі;
6. Вибір Окружної Управи на 1974 рік;
7. Обговорення пляну праці в біжучому році, а зокрема успішного закінчення конвенційної кампанії;
8. Внесення й запити та закриття Зборів.

На Зборах буде присутній
головний радний і обласний організатор
п. ВАСИЛЬ ДІДЮК

Вельмишановних Урядовців Відділів та Делегатів просимо відложити в цей день всі інші зайняття і прибути точно на Збори. Ріст і розбудова Українського Народного Союзу, зокрема в ювілейнім і конвенційнім році, вимагає нашої зустрічі і спільної праці.

ЗА ОКРУЖНУ УПРАВУ:

ПЕТРО ДЯКІВ, голова ОСИП ФАРЕНИЧ, секретар

Help Wanted Male

MOLD MAKERS AND TOOL & DIE MAKER
Experienced. For new and growing mold shop in Farmingdale, N. J. Top pay. All benefits + overtime.
(201) 938-5005

MECHANIC
Fiber can manufacture. Must be familiar with high-speed sealing equipment. Be able to install, setup, adjust, maintain all types of can machinery. A fantastic opportunity for right person.
HARCORD MANUFACTURE CO.
125 Monitor Street
Jersey City, N.J. 07304
Tel. 333-5436
An equal opportunity employer

APTS

ASTORIA GARDENS APTS
3, 4, 4½ rms. Near all conveniences.
Agent on premises.
No fee required.
Open 7 days a week.
20-15 21st Ave.
Astoria, N. Y.
726-4000

Український Народний Союз

— проголошує —

ПРИДІЛ СТИПЕНДІЙ на академічний рік 1974-75

Стипендії будуть признані Стипендійною Комісією УНСоюзу студентам визнаних коледжів та університетів, які є членами УНСоюзу щонайменше два роки, на основі їх студійних досягнень (поступу в науці), потребі фінансової допомоги та активности в українському громадському та зокрема студентському, житті.

Подання слід вносити до 31-го березня 1974 року на окремих друках, по які слід звертатися на адресу:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.
30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07303

Українська Федеральна Кредитова Кооператива
„САМОПОМІЧ"
В ДІТРОЙТІ
На Всі Ваші фінансові Потреби!
Користайте з Найнижчих Відсотків у Вашій Кредитівці

7346 MICHIGAN AVENUE, DETROIT, MICHIGAN 48210, 841-2390
11838 JOS. CAMPAU AVENUE, DETROIT, MICHIGAN 48212, 891-4100
28792 RYAN ROAD, WARREN, MICHIGAN 48092, 573-7074

ТАРЗАН, Ч. 7091. Прия тоді тікають від повені

Танторе, поспішай! Ми мусимо добратися до вище положеного місця!

З огляду на все глибшу воду та падаючі дерева, безстрашному слоневі тяжко просуватися вперед...

Чи ти боїшся, Іто?

Ні!